Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI SÁU, Số THỨ 2852 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ BAY 18 SEPTEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 5518

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Bản mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho hết tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur.
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE n° 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion . 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales . 1$50 le c/m
Petites annonces classées . . . 0$20 la li ne

Cái tình-cảnh nhà nông ta

(Tiếp theo)

Cái tình cảnh nhà nông ta như đã kể trên kia, thật là khốn khổ trăm đường, không bút bực nào có thể hình-dung cho hết được. Một chính-phủ biết cái nghĩa-vụ chăn dân không có lẽ nào điềm nhiên tọa thị cho nhân dân mình phải đày đọa ở trong vòng nghèo khó mãi như thế; mà huống-hồ cái hạng người nghèo khó ấy lại là cái hạng người căn bản nhất ở trong một nước một dân này, cái nền móng xã-hội, cái mực cân kinh-tế của xứ này đều trông cậy vào cả ấy, mà để cho dân nỗi tiêu-điều lụn bại thì cái mực cân kinh-tế làm sao mà giữ vững, cái nền móng xã-hội làm sao mà duy trì.

Chính-phủ bảo-hộ chắc đã rõ biết cái tình cảnh khốn khổ của nông-dân mình như thế và cũng nghĩ đến cái quan-hệ của dân này nước này với nghề nông như thế, nên từ trước đến nay vẫn thường gia công trù hoạch, lo hưng lợi trừ hại cho nông dân. Trước hết về cái vấn-đề đê-chính và cái vấn-đề thủy-lợi đã lập kế biết mấy mươi lần hội-đồng, thảo kế biết mấy mươi bản chương-trình; tuy công cuộc vẫn thật là lớn-lao, thật là tốn-phí, thật là khó khăn, nhưng nếu lấy thế lực của chính-phủ mà dùng hết thực tâm thực lực, đại đoạn kinh-doanh, không do-dự, không hư-nguỵ, không nhân tuần thì tưởng có việc gì là việc không làm nổi; xem như cái đê ngự hải của Hà-lan và việc thủy lợi mà người Anh làm ở đất Diến-điện, nay đều có thành hiệu hẳn-hoi, thì cái vấn-đề đê-chính và cái vấn-đề thủy-lợi ở xứ mình cũng không phải không có phương-pháp gì giải-quyết xong đi được.

Thứ nữa đến cái kế hoạch điền-thổ là cái kế hoạch độc nhất vô nhị chẳng những là cứu được cái nguy cơ thất nghiệp ở những miền người đông đất ít mà lại gây được cái cơ đồ giàu thịnh mai sau; hiện Chính-phủ bảo-hộ cũng đã quyết định cái kế hoạch ấy từ lâu, chỉ còn phải đợi sắp đặt đâu đấy cho chu đáo kỹ càng và trù được cái khoản hạng đủ dùng để cấp phát cái vốn ăn làm cho những dân di cư khai khẩn; nếu cái kế hoạch ấy mà thi-hành được chính tề hoàn-hảo thì có bao lâu những bãi cát đồi cây chẳng hóa ra kho tiền-dụn thóc, mà những hàng vạn con người hay làm chịu khó, súm sít nhau ở những nơi đất già ruộng cỗi, giành giật với nhau từng tấc hàng rào, từng mẫu bờ ruộng, chẳng có cơm ăn việc làm tử tế, được hưởng cái thú lạc nghiệp an cư.

Thứ nữa đến cái phương-pháp cải-lương nông-nghiệp chính-phủ Bảo-hộ cũng rất đem lòng săn-sóc cho nông-dân, nào lập ra những sở canh-nông thí-nghiệm, nào mở ra những trường nông-học chuyên-môn, nào đặt ra những cuộc canh-nông dẫn xảo, về những cách lợi dụng đất, khí mới; lựa chọn hạt giống tốt cũng dùng đủ cách truyền-bá cho dân biết, khích khuyến cho dân theo, gần đây lại có cây thử cây máy cho dân xem, dùng thử máy lựa hạt giống cho dân bắt chước; song, lạ gì nông-dân mình, tri-thức còn thấp hèn quá, kiến-văn còn cô-lậu quá, quanh năm chỉ tối chi những vùi đầu ở trong chỗ lầm-than vất-vả, những chuyện mới lạ như thế có hề được nghe biết gì đâu; muốn cải-lương cho nông-nghiệp xứ này, chưa có thể lấy mấy tờ hiệu dụ, mấy đạo công văn hay mấy cái bảng-thức trang hoàng tốt đẹp ở một vài nơi công-sở, mà cầu cho dân theo dùng ngay được cả mọi cách, làm ăn khôn khéo như những dân văn-minh đất-tầng ở Âu Mỹ kia ngay; cái phương-pháp cải-lương nông-nghiệp còn cần phải truyền-bá cho rộng, khích-khuyến cho khéo lắm, mới hòng có ảnh hưởng đến nông-nghiệp xứ này được.

Thứ nữa đến sự lập nông phố ngân-hàng; sự ấy quả là một sự rất cần mà rất ích cho nông-nghiệp xứ này, trước đây bản-báo đã có mấy bài nói tường-tất lắm; nay chính phủ Bảo-hộ cũng đã bắt đầu khai hiện, nếu quản lý mà thật đắc pháp, thừa hành mà thật vô tệ, thì cái nông-phố ngân-hàng sẽ mở ra đó, nông-dân ta thật được một nơi thác mệnh vững-vàng, một là thoát khỏi cái nạn đi vay nặng lãi như vừa thuật trên kia, hai là nhờ được tư bản của ngân-hàng mà tổ-chức nên những hội nông nghiệp tương-tế, không phải chịu mọi nỗi thiệt-thòi về đường kinh-tế như ngày nay; bao nhiêu cái hi-vọng chữa-chan của nông dân mình đều trông cậy về cái phương pháp quản-lý cùng những nhân vật thừa-hành trong nông-phố ngân-hàng này thế nào vậy.

Mong rằng chính-phủ ra sức chấn-chỉnh cho nghề nông, những việc đã định làm mà chưa làm kịp thì xin làm gấp ngay cho, những việc đã làm rồi mà chưa có kiến hiệu thì xin săn sóc luôn cho. Lại mong rằng những bậc quan-trường, những người hào-mục đối với những việc hưng lợi trừ hại về nghề nông, đem hết lòng thành-thực mà tán trợ cái công cuộc của chính phủ, sao cho thừa hành khỏi lệ mà thành hiệu được mau. Có thế thì cái tình cảnh của nông-dân mình mới dỡ bớt dần dần, mà dân này nước này mới có cái tiền-đồ hưng vượng được vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 15 Septembre 1926

Nước Pháp

Việc tô thuế

Số tiền thuế thu trong tháng Août 1926, được quá số 3 nghìn triệu, so với độ ấy năm ngoái, hơn được một nghìn triệu.

Trái khoán mới

Hội-đồng quản-trị quỹ riêng hoàn trái xin quan tổng-trưởng bộ tài-chính đến độ đến tháng Octobre sẽ một phần thứ nhất về trái khoán mới, một nghìn năm trăm triệu. Các trái đơn hạn trong 40 năm thì hoàn; được ưu một số tiền lời nhất định, với một số tiền lời, và tiền thưởng, tỉ như theo cái lối của sự độc quyền bao bán thuốc-lá.

Nước Anh

Trái khoán chiến tranh

Ngày hôm nay ngân khố nước Pháp nộp hai triệu livres sterling, về trái-khoán chiến-tranh.

Đối với nước Nga

Có tin đích xác rằng đại biểu của chính-phủ Nga ở Londres có gửi cho bộ Ngoại-giao nước Anh một bức thư bày tỏ mọi lẽ về cái quyền của nước Nga được dự cuộc hội nghị quốc-tế nay mai sẽ họp để sửa đổi lại cái thể lệ của đất Tanger.

Chính phủ Anh không định đáp lại bức thư ấy. Các quan nước Anh không cần phải bàn thư ấy, vì đã trong thư ấy không có gì là khó khăn, nước Anh, nước Tây-ban-nha, và nước Ý có quyền xem xét cái thể lệ về đất Tanger thôi.

Việc thợ mỏ

Các chủ mỏ không ưng cự một cuộc hội-nghị mới có cả đại biểu hai bên, nên hội-đồng trị-sự của thợ-mỏ đã hạ lệnh cho tất cả các chân sứ kháng cự.

Tây-ban-nha

Một cuộc chúng-dân dâng phiến

Trong cuộc chúng dân đệ phiến hỏi ý kiến dân về việc thống quyền quốc vụ có 6 triệu về ưng đặt chánh thể thống quyền quốc vụ.

Việc đất Tanger

Viên đại phái của nhà báo *Petit Parisien* có hỏi M. Primo de Rivera thì M. Primo de Rivera có nói Tây-ban-nha tạm thời không hành động ở Maroc, để đợi cho đến khi điều đình xong về đất Tanger.

Nước Thổ

Việc tàu Lotus

Sẽ tới trình của các nhà giám định gửi đến tòa án phân quốc-tế về việc tàu *Lotus* kết luận rằng hai viên trưởng tàu đều có lỗi cả.

Ở Constantinople có tin rằng trong vụ Desmons bị tòa án ở Constantinople kết án 80 ngày tù giam. Song viên ấy vẫn được tạm tha. Tòa tối cao phán quyết sẽ xét xem cái án ấy có hợp pháp không.

Nước Ý

Về việc mưu hại ông Massolini

Vì cái báo nước Ý binh phẩm về việc mưu hại ông Mussolini, mà gây nên việc biểu tình phản kháng trước cửa bộ Ngoại giao Pháp ở Livourne, và ở Turin. Quan đại-lý Pháp đã phản kháng việc ấy với chính-phủ nước Ý.

Trung-hoa

Việc hành động của người Anh

Hiến quân dự bị nước Anh đã bình đến Hồng-kông một lần nữa.

Các tổ giới ngoại quốc ở Hán-khẩu vẫn yên.

Việc tô thuế

Các quan Bảo-kinh có nghị thi hành khoản thuế xa xỉ, tăng tiền giấy nọi, tiền điện khí, đặt thuế với các nơi chơi bời, các khách sạn, các nhà tắm, đồ rẻ tiền giá trong cảnh nát.

Việc chiến tranh

Ngô-bội-Phu không phản viện kinh của Trương-tác-Lâm. Viện binh ấy tính được tới 180 000 người, Song ở Phụng-thiên, Trương vẫn thu binh.

Quân của Tôn-truyền-Phương tấn công các Ngô đã tới bờ sông Cần giang.

Nhật-bản

M. Macreagh, đại sứ Hoa-kỳ ở Tokio lại hội kiến với M. Shidehara, về cái tình-thế ở Trung-hoa, và về cái thái độ của Nhật bản đối với việc ở miền Dương-tử giang. M. Shidehara có nói nước Nhật vẫn giữ cái chánh sách bất can thiệp, và Nhật vẫn không ưng việc khí liên can thiệp, dù nước Anh có xin như thế, Nhật cũng không ưng.

Tại tòa nội các

M Hayami, thượng thư tài chánh tạ thế. Song tòa nội các đã lập lại ngay. M. Fujiwara về đảng Kenseikai, được cử vào chức thượng-thư bộ thương-mại thế cho M. Katsoka; mà M. Katsoka thì sung chức thượng-thư tài chánh. Tuy rằng bộ tài chánh có quan thượng-thư mới, song cái chánh sách kiệm nước cũng thay đổi.

Hội đồng quản trị

Vì đại hội đồng bàn về việc sửa đổi hội-đồng quản trị chưa quyết định xong, nên việc bầu các hội viên hữu-hạn lại hoãn đến ngày mai.

Cuối là nước Tchécoslovaquie sẽ được một chân hội viên hữu hạn trong hội đồng quản trị.

(Indopacifi)

CÁI NHÀ CAO NHẤT THẾ GIỚI

Tại thành Détroit bên Hoa-kỳ hiện đương bắt đầu làm một cái nhà kính thiên 81 tầng, cao chừng 300 thước tây.

Cái nhà ấy làm xong thì thật là cái nhà cao nhất thế giới vậy.

Giải đáp những điều pháp-luật

Có nhiều người gửi giấy hỏi về pháp luật thấy trả lời chậm trễ, thì có ý trách bản quán. Sự trách ấy bản quán xin chịu, song xin các ngài xét cho rằng, giấy gửi đến mỗi ngày nhiều quá không sao giải-đáp xuể được. Thiết tưởng mỗi ngày giải đáp một hay hai bài đã là nhiều lắm rồi; vì công việc của bản quán không phải chỉ có một việc ấy mà thôi, mà vì phỏng có muốn giải đáp hết các bài hỏi nữa, thì một người chuyên việc cả ngày bị tất đã xuể. Vậy xin các ngài coi mục này cũng như một mục thường thức khác, có cái nghĩa lợi lợi chung cho tất cả các bạn đọc báo, chứ đừng thấy chậm giải đáp riêng một ngài nào mà trách bản báo. Mong rằng các ngài lượng xét cho.

LỜI BỒI. — Nay tôi có lời nhờ ngài làm ơn chỉ bảo cho một việc như sau này:

Tôi có người chị gái góa chồng đã được một tháng con gái năm nay 17 tuổi, chị tôi đương mở chồng cho hai mẫn rượng, để cày cấy thờ chồng nuôi con, từ đấy đến nay vẫn đóng thuế lấy bằng lại đủ, không nộp bằng cho ai cả. Vừa rồi, chị tôi cho người ra xây thêm ruộng bỏ nhà. Có một tên kia ra chiếm thửa ruộng ấy của chị tôi mà nói rằng: con chị cầm ruộng ấy cho tôi đã hết hạn từ tháng chạp, mà vẫn-tự đã trình tòa trước bị rồi. Tên ấy quyền rũ chán tôi bắt viết vẫn-tự bao giờ chị tôi không hỏi, chị tôi nghĩ đó quá muốn đi kiện, thì thửa ruộng ấy có lấy lại được không và tòa án có thể chiếm lấy được ruộng ấy không? số tiền chân tôi viết trong vẫn-tự có phải giá không?

LỜI ĐÁP. — Nếu ruộng ấy không phải của người con trai khi chết mà không có phép thác cho chị, phải có một kỳ hạn nhất định mà không thành lý vật của chủ nợ được, và chủ nợ cũng không có phép tự ý cầm lấy. Muốn đòi tiền cầm về, thì chủ nợ phải xin tòa tịch biên rồi đem bán đấu giá, mà lấy tiền. Như vậy ruộng ấy chị bà không mất được, vì tên kia không có pháp chiếm lấy.

Còn tiền chân bà đã lấy của người chủ nợ thì phải trả cho người ta.

Ph. h-L.

Việc Trung-hoa

Tin ngày 13 Septembre

Ngô-bội Phu chạy lên miền bắc

Vì quân bại, phải Quảng-đông đánh riết vào Vũ-xương, có máy chiếc tàu bay lượn trên không ném bầy xuống quân Ngô đã ra hàng. Ngô-bội-Phu tuốt sự thế nguy-nấp đã phải lập tức xe chạy lên miền Bắc. Lại có tin Ngô xuống chiếc tàu Tuyết-xuyên chạy ra miền đông.

Phúc-kiến với Quảng đông

Có tin rằng Chu-Lâm-Nhân là đốc quân Phúc-kiến đã chia quân làm năm đạo xuống đánh Quảng đông. Nương chưa khai chiến.

(Dịch báo Tàu)

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	29 40
15 giờ	30 40

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 50
— nhì	—	10 80
— ba,	—	10 20
Thóc hạng nhất,	—	6 80
Tấm ngô	—	6 50

Giá bạc: — Kể từ ngày 17 Sept. 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ f. 60;

Thi giá quốc trái:

Ngày 14 Septembre 1926

5 °/₀ hoàn dần			631.50
5 ½ °/₀ hoàn dần			81.50
6 °/₀ vĩnh viễn		1917	441.50
6 °/₀	8	1918	441.80
5 °/₀	8	1920	631 80
5 °/₀ hoàn dần		1920	691.55
6 °/₀		1925	851.50

Ngày 15 Septembre 1926

3 °/₀ vĩnh-viễn	49 f. 95	
5 °/₀ 1915-1916	82 f. 95	

Ngày gió sự Tiên-Điền. — Hôm qua mồng 10 tháng tám ta là hội nhật sự Nguyễn-Du làm ra truyện Kiều. Theo lệ những năm trước, hàn tri sự và hàn văn-học hội Kenri-fu-sé làm lễ tại nhà hội. Vì năm nhà hội đang sửa lại cho nên chỉ treo đèn và cắn đối ở ngoài cửa mà thôi, trong phòng đọc sách thì để một bình-hương đặt trên bàn xoay phía khán vàng. Hàng đông hội-viên có mặt tại công quán trước giờ làm lễ để ăn cơm tối ở đó, rồi chân giờ sang phòng đọc sách làm lễ. Quan tổng-đốc Nguyễn-đình Quí là phó hội-trưởng thay mặt ông hội-trưởng đi vắng có đến chủ lễ fy. Ông Bing-Ký, ông Tá-Tiên có ngâm mấy đoạn Kiều, rồi hai ả-đào trên hàng Giầy có kể truyện và hát nối, chừng quá 11 giờ thì xong.

Việc đấu tàu « Đông-Lợi » : Những người đến hỏi với các quan chức ở Haiphong và Kiến-an về việc mất anh em bà con ở tàu « Đông-Lợi » kể đã đến Haiphong rồi, song chưa biết bao nhiêu, chừng không ngày nào là không với được xác ; nhưng có lẽ vì việc trục tàu lên đã tìm xác khó quá, phải chờ khi nào nước xuống hẳn mới làm được.

Sự rằng xác đã ngâm nước lâu quá không nhận được nữa, cho nên tàu ấn đã nhờ sở Hàng-hải phái cho một viên chức sẵn sở fy đến lập một tàu đâm để xét xem có cách nào cháng tìm được xác trong tàu lên chăng.

Tàn ba-toong tàu fy vẫn không tìm thấy đâu cả. Còn tàn mại-bản, tên làm máy và mấy tên làm tàu vẫn còn đương giam để xét.

Một buổi chớp bóng làm phúc. — Xin nhắc lại đến tối hôm nay, thứ năm 17 septembre rạp chớp bóng Pathé sẽ chớp lần thứ nhất phim ảnh về lịch-sử rất có giá-trị, đó là « Ấu-tử, Louis XVII » để lấy tiền giúp dân bị lụt ở xứ Bắc-kỳ.

Cuốn phim này là cuốn phim cuối đời vua Louis XVI, hoàng gia định bỏ nước Pháp trốn sang nước Áo, nhưng lại bị đảng cách-mệnh bắt lại, đem giam ở điện Temple, rồi sau bắt phải chịu tử hình. Phim ảnh này lại có một cái đặc sắc là đóng trò ngay ở vườn nguy uyển, và đến Versailles Vũ đường mỹ thuật đã có giá-trị lắm, nay rạp Pathé lại đem phim ảnh này chiếu để lấy tiền giúp dân bị lụt, tất là thiên-hạ đều xem đông lắm, trước là thưởng giám mỹ-thuật, sau nữa là để giúp một phần vào việc phát-đức.

Cuốt về cớ gì? Nhân-dân Pháp ở Hà-thành ai cũng phải lấy làm ngạc nhiên về cái tin M. Bonnin bán hàng rượu và vải ở hàng Gai số 42, chết một cách thốt nhiên quá. Tối hôm trước còn đi chơi với anh em bạn, coi bộ rất mạnh-khỏe mà sáng hôm sau là 10 thấy ông ta nằm chết ngay ở cửa hàng. Cứ như tin đồn thì đêm hôm trước M. Bonnin có đi uống rượu ở một hàng cà-phê ở phố hàng Trống cùng với mấy người anh em, đến lúc ở cà-phê ra lại đi chơi ở một nhà trên hàng Cót uống champagne và hút thuốc phiện nhiều quá, khi ra đã khuya, về đến nhà bị cảm mà lần ngay xuống đất không dậy được nữa.

Báo-sĩ Marliangeas đến chẩn, nhưng đã quá rồi, ông lấy việc chết fy kì lạ nghỉ, cho nên đã trình ngay sở cảm hàng Trống thì sáng hôm qua quan Biện-lý sang quan thầy thuốc giữ việc khám-nghiệm để đến xét tận nhà ông Bonnin. Chỉ vì hôm qua tổ-tụng đã đem vào nhà thương Đồn-thủy để mổ xét cho kĩ, rõ căn-do cái chết fy.

Chiều hôm nay 17 septembre hồi 5 giờ đã rồi đám ông tại nghĩa-địa Tây và khi-hành từ nhà thương Đồn-thủy.

Bản báo có lời viếng ông và chia buồn với qui-quyến.

Người đánh máy ở tờ M. Ngtri-Phương, quán làng Quất-lôi, huyện Hoàn-long (Hà đông), nay được bổ làm đánh máy chữ công nhật mỗi ngày 1p. tại tòa nhất phủ Thông-sứ.

Người bình sĩ. — M. Nguyễn-Giản người ở quán khê đã, nay được bổ làm chánh quản xe Bắc-ninh;

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Bo Võ Phi Hùng Cứu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm qua, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Đánh người bị thương và chống cự phải-nhân. — Nguyễn Phạm-v-Trụ là chánh tổng Hồ sơn, quản ở làng Vịnh lại, huyện Vụ-bản (Nam định), có tranh ruộng với người làng, nhưng thua kiện; sau có nghi cho Vũ ngọc-Ngoạn cũng là người làng làm thư-ký ở sở lục-sự Hanoi làm thầy cho bên kia, nên sinh ra thù oán. Ngày mồng hai tết nguyên-đán vừa rồi, Phạm v Trụ thấy M. Ngoạn về làng tảo sự về việc chuồng-tiêu làm ở sau nhà thờ, bỏ hành bỏ tỏi, rồi nhau rồi đem thau thuật đến áp tại gia làng-mạc. Khi M Ngoạn ra ngõ thì Phạm-văn-Trụ cùng thân thuộc xầm đeo gây xích lại đánh hộ trọng thương ở trán và thái-dương. Người nhà M. Ngoạn đi trình, lính lính huyện về bắt thì lũ Phạm-v-Trụ chống cự đánh cả lính bị thương. Sau tỉnh phải phái ông Giám binh và ông Cảm về mới bắt được lũ can phạm. M. Ngoạn bị đánh phải điều trị hơn một tháng trời mới khỏi, mà theo như giấy chứng chỉ của quan thầy thuốc tại M. Ngoạn phải mất thương ở đầu và thái-dương nặng lắm vì hai thương ấy có thể làm điên mất đời chết về tinh thần đ. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt Phạm-văn-Trụ là thủ phạm 2 năm tù và 50 đồng, Phạm v Ruyến, Phạm v Yến, (là con rượt Phạm văn Quảng, Phạm-v-Bường, Phạm v-Viễn (là anh em thúc bá), Phạm-v-Xuyến, (là em rể) mỗi tên 6 tháng tù, Nguyễn-công-Thuật (là cháu gọi bằng cậu) 1 năm tù, và Phạm-văn-Bộ (là chú rượt) 6 tháng tù (đo tên Bộ vì đã có tuổi tới được hưởng án treo) và bắt những tên can phạm phải liên-đới với nhau bồi thường 500 đồng cho M Ngoạn và 20 đồng cho cai sơ huyện tên là Trần-đình-Vượng. Tòa Thượng-thẩm y án phạt lũ tên ấy.

Việc lăng mạ và phá bàn ghế trường học. — M Trần-đức-Sinh là giáo học thì-sai ở trường Nghi-dương thuộc phủ Kiến-thụy (Kiến-an) bị chánh tổng Nghi-dương là Nguyễn-xuân-Khoa kiện rằng nhân ngày kỵ thần ở đình có bỏ M. Sinh mượn bàn ghế (do bàn ghế trường học là của làng Nghi-Dương bỏ tiền ra đóng) để bày lễ vật, nhưng M. [illegible] thì nhờ lại nhiên trong làng và đập phá cả bàn ghế ra. Hỏi M. Sinh thì khai chánh tổng có hỏi mượn bàn ghế trường học thật, song không muốn để mượn vì sợ làm dây mơ màng bàn thấu ra chăng, chánh tổng lấy thế làm thù mới lấy lễ là bàn ghế của làng, phá hủy đi rồi vu cho là làng mạ lăng nhiều và đập phá hàn ghế. Vì M. Sinh không có ai làm chứng cho nên Tòa nam án tỉnh Kiến-an phạt 6 tháng tù. M Sinh chống án. Tòa Thượng-thẩm minh xét lại cho là M. Sinh bị chánh tổng và kỳ mục làng ấy không bằng lòng, nên xảy ra việc ấy; xem như khoản thưa người bị M. Sinh lăng mạ kể là lăng nhục mà tuổi mới có ngoài 40 thì đã rõ, nên Tòa Thượng tha bổng hẳn cái án tỉnh Kiến-an ấy đi và tha cho M Sinh được trắng án.

Đáng phàn nàn thay cho những giáo chức ở chốn hương thôn nhất là ở những nơi dân ăn sự hãy còn nặng nề, vì họ đã không biết sống khó nhọc cần cần giữ gìn chữa làm việc hàng ngày để dạy dỗ học con cái họ thì chớ họ lại còn tìm những cách để tiếc, làm cho nhiều nỗi tối tăm nữa. Đáng phàn nàn thay !

Ăn mạng. — Việc Triệu-đầu Lưu và Triệu quí-Triều là người Mán giết người tiền ở Tiên-lãng bị Tòa nam án tỉnh Lạng-sơn kết án xử tử là việc đã nói ở số báo trước kia thì nay Tòa Thượng-thẩm giảm xuống khổ sai chung thân.

Hối lộ. — Vũ lợi-Thiệp là phó tổng có vu cho một người làng tên là Nguyễn-thị-Huyên ăn cắp một cái áo treo ở đình đáng giá 2 đồng hiện đã làm bằng bậu. Sau Vũ-lợi-Thị đe lại bảo phải lễ 2 đồng thì thôi kiện, trả lại biên bậu. Người ấy tức phải đưa 2 đồng sau không thấy trả lại biên bậu mới đi thưa thì mới rõ là bị sách nhiễu. Tòa nam án tỉnh Thái-bình phạt Vũ-lợi-Thiệp 7 đồng. Tòa Thượng-thẩm y án.

Đánh lẫn nhau. — Trần-thị-Bền có con trai hỏi Ng-thị-Loan là con gái Ng-thị Da làm vợ, hiện đã sêu tết mất rồi. Sau Ng-thị-Da thấy Trần-quang-Duyên làm ở sở Hỏa-chính nói Ng-thị-Loan làm vợ thì gả ngay, bất ước với nhà Trần thị-Bền. Hôm Trần-thị-Bền biết rõ việc mới đến nhà ay rồi hai bên cãi cọ nhau và đánh nhau. Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt Trần-thị-Bền, Ng-thị-Du, Ng-thị-Loan mỗi tên 3 đồng, Trần-quang-Duyên 4 đồng và Trần-văn-Kính là phó lý 10 đồng. Tòa Thượng-Thẩm tăng phạt Trần-quang-Duyên lên 20 đồng; tha cho Trần-văn-Kính và y án những tên khác.

Bán ruộng của chùa. — Trịnh-văn-Tá bị thưa vì tự tiện bán ruộng của chùa làng phải tòa Nam-án tỉnh Kiến-an phạt 1 tháng tù và 50 đồng thì được tòa Thượng-thẩm tha.

Ăn cắp văn tự và đồng đảng. — Đặng-văn-Phò là con trai một người đàn bà tên là Vũ-thị Hợ chỉ lén đồng chơi bời có bạc không chịu làm gì cả, hiện thua bạc có vay của Ng-kim-Bài là chánh-tổng một ít tiền. San Ng-k-m-Bài thấy không có tiền trả, xui Đặng-văn-Phò về thông đồng với Đặng văn-Can là anh em họ ăn cắp trắp văn-tự của mẹ, khi ăn cắp xong đưa cho Nguyễn Bá Lam [illegible] Nam-án tỉnh Hà nam phạt Đặng-văn-Phò, Đặng-văn-Can mỗi tên 1 năm tù, Nguyễn-kim Bài 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án và bắt lũ can phạm phải liên đới với nhau bồi 1000 đồng cho bên nguyên đơn. Còn lũ Trần-văn Khan 8 tên cũng can về việc ấy thì được tòa Thượng-thẩm tha.

MAGA ĐEN

Hạng tốt, nhỏ mình, bóng sợi, hoa đẹp. Giá đặc biệt : 1$00 một thước.

V. DEMANGE Hanoi

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ

Xương Aviat — Hanoi

Có cho thuê ô-tô lịch-sự 20$ một ngày không kể tiền xăng, và tiền dầu hay là 0$ 20 một kilomètre, mà 200 km đi thường thì 0$ 15 một cây.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Phố Nhà-thờ (Rue G. Lamblot) số 22. Máy nói số 150

Hiệu-trưởng : PHẠM-HUY-LỤC

Là trường tư-thục của báo Trung-bắc mở ra có đủ năm lớp sơ học kiêm-bị như các trường Pháp-Việt Nhà-nước. Chương-trình học cũng theo như chương-trình nhà nước, song chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Giấy xin học gửi đến ông hiệu trưởng tại số 22 phố Nhà thờ(Rue Lamblot) trước đến Ủng và dính thêm một tờ giấy khai-sinh. Học-trò không có người nhà đưa đến xin học thì học-hiệu không nhận.

Thi bằng Brevet Supérieur. — Chiều hôm qua thi bắt cách-trí như sau này hạn, 2 giờ 30 :

Hai bài được chọn lấy một

1) L'allaitement des nouveau-nés.

2) Principaux parasites de l'homme. Action du parasite sur l'hôte et du parasitisme sur le parasite lui-même. Modes de destruction des parasites de l'homme.

Sang hôm nay thi bài toán học sau này hạn 2 giờ 30.

1) On donne 1/2 cercle de diamètre A A' = 2 R ; on mène les tangente S en A et A' et une 3e tangente qui coupe les premières en M. et M'. Déterminer la projection N du point de contact de cette tangente de façon que le rappport des volumes engendrés par les triangles mixtilignes A M P, A' M' P tournant autour de A A' soit égal à m.

2) Démonterez que si :

$$\frac{A}{a} = \frac{B}{b} = \frac{C}{c}$$

on a :

$$\frac{\sqrt{Aa}+\sqrt{Bb}+\sqrt{Cc}}{\sqrt{A+B+C}\,(a+b+c)} =$$

Ngoạn thừa-phái — M. Cẩm-v-Quí, cựu học-sinh trường Sơn la, quán làng Mương-Pya, tổng Mường trai, châu Sơn la, nay bị thừa phải hạng năm, hàm thọ sửu phẩm văn giai (9,2) và bổ đi dinh quan Quản đạo Lai.

M Không-năng Thiệu, thừa phái hạng nhất bổ đạo nghị sự bổ đi tổng sự tại dinh quan tuần Phú thọ.

M. Vũ Khoan, thừa phái Phú thọ nay đổi đi Kiến an.

Người khám hộ. — Cô Lê-thị-Nhơn khán hộ thường hạng tư, ở Tuyên-quang nay được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu báo chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Quan Đốc-tờ Bi-cờ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, sâm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gio, số nhà 33, Hanoi, ống nói 314.

Quan Đốc-tờ có cả nhà cho người đẻ, người ốm đến ẩm, ai cần lại hỏi. 512

Một người liều mình để cứu mệt đứa bé. — Ngày 10 sep tembre vừa rồi, chuyến xe lửa Hải-phòng Hải-dương, khi đi tới km. 40 x 500 mọc có một đứa bé chừng 4 tuổi, đang vơ vẩn chạy chơi ở cạnh đường sắt, thấy xe đến, nó lại toan ở-tê chạy qua đường sắt sang bên kia. Nguy-hiểm quá ! thằng bé mười phần chắc chắn chết rồi ! May có một người khách xe lửa lên tên là Hứa-văn-Bài, quán làng Mương-xá, thấy thế, liền nhảy ngay xuống để cứu đứa bé. Bấy được đứa bé ra, nhưng chẳng may người cứu đứa bé ấy ngã xuống, bị xe lôi đi đến 20 thước. Khi vực lên thì ra người ấy bị thương rất nặng, đem vào nhà thương được một chốc thì chết ! Còn thằng bé thì may khỏi chết được.

Trí châu hàm. — M Trần-lưu-Danh, thư-ký ngạch tòa sứ từ sơ tới, hồi năm 1916-1917 được quyền trí-châu Thuỵ-vị (Lạc-thủy) rồi đổi sách được thưởng trí-sĩ ân hàm hàng ba, nhưng không được do hàm ấy mà được hưởng quyền hành chính gì cả.

Biệt xứ — Cái án tòa Thượng-thẩm xử ngày 4 mai 1926 kép Ng-văn-Tập phải biệt xứ 10 năm, t i nay thi-hành ở các thành phố Hanoi, Haphong, Nam-định và Bắc-ninh, Hà-đông.

Tại gia xe hỏa và bến tàu thủy. — Ngày hôm nay, 17 septembre 1926, số người đi lại ở ga xe hỏa và bến tàu thủy như sau này :

Tại ga xe hỏa

Số người đến :	77 người	Âu
	1539 —	Á
Số người đi :	66 —	Âu
	2175 —	Á

Tại bến tàu thủy

Số người đến :	6 người	lính
	435 —	Nam
Số người đi :	385 —	Nam

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT !

Một quyền sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ :

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

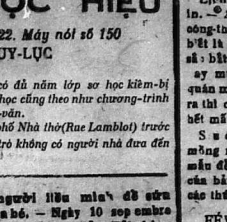
Mỗi quyển . . . . 0$ 15
Tiền cước thường . . 0, 05
Tiền cước Recommandé thêm 0, 10

Thư và mandat gửi cho :

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI

1701

Lịch năm 1927 của bản quán sắp in. Xin kính-cáo để các nhà công-thương rõ các tờ giấy xa gần biết là lịch năm 1927 của bản-quán sẽ bắt đầu in, và ai muốn mua muốn sẽ mua để các ngài xét thì đã biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào :

Giá lịch của bản-quán bán như sau này :

Từ 50 trở lên. . .	0$35 một
Từ 10 đến 50 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 10 . . .	0 45 »
Tiền cước.	0 25 »

Các ngài ở xa, muốn mua lê trông nên rõ nhan mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Bùi-trần-Thiếp
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Quyển thứ 7 và thứ 8 đã xuất bản rồi. — Quyển xã-hội tiểu-thuyết « Những kẻ khốn nạn » thứ 7 và thứ 8 (Les Misérables de Victor Hugo, Livres 7e et 8e) đã xuất bản rồi.

Quyển này dày 319 trang, giá bán mỗi quyển . . . . . 0$ 65
Ở xa, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển 0$ 20
Cả 5 quyển gửi Recommandé làm một gói. . . . . 0$ 50

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux ».

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3002

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đã ngự đăng Bắc-đẩu bội-tinh Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenon, Pau, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, bộ-sinh, chữa mắt nổ các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Bác thêm bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 5 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại DƯỜNG GIA-LONG, 61 nhà số 96

Giúp dân bị lụt. — Số quyên thứ ba, tiền đã gửi vào Đông-dương ngân hàng ngày 15 septembre 1926 :

Công-ty vỏ danh Indochine	25 đồng, M Robin, quan Thống-sứ Biên-kỳ 100 đồng ; M Decamp hội-trưởng phòng canh-nông Hanoi 100 đồng ; Nguyễn-đạo-Soạn, chủ rạp hát Bắc-ninh 85 đồng ; Các ông Tonkinois, hai buổi diễn ngày 8 và 9 26 p 36 ; Tòa Đốc lý Haiphong 2 500 đồng ; Lý-đạo-Hanh 46 đồng ; Mme Phạm-thị-Thịnh 200 đồng ; M. Deshenaux 5 đồng ; M Blanc Léopold bảo-chế 50 đồng.
Cộng số thứ ba	3.135 p. 84
Cộng hai số trước	11 694 84
Tổng cộng	14.830 68

Lại một xâu dài. — Đêm hôm qua sở một thám có bắt được một bọn sáu đứa ở nhà số 59 hàng Bát, chúng toàn là con học bạ lưu số. Cả bọn đã phải giải vào sở xét hỏi.

Mất vải. — Bà thị Hương bán hàng vải ở Trung-tiệt bị kẻ trộm vào lấy mất mấy chục tấm vải đáng giá 10 đồng.

Nàng dâu quí hóa. — Nguyễn thị Thanh ở phố hàng Da cứ số 9 đến sở thám khai con dâu tên là Trần thị Lịch 17 tuổi bỏ nhà đi đâu mất.

Một tuần lễ chiếu bóng rất đọc biệt

Tại rạp CINÉMA PALACE Hanoi

Từ thứ tư 15 đến thứ ba 21 septembre 1926

GRIBICHE

Tích chuyện vui 8 đoạn.

GRIBICHE ! Tên một cậu bé rất khôn, tả nhiều cách trí thức thông minh lạ thường, mà người nhớn cũng lắm người hỏ để dễ theo kịp.

GRIBICHE ! rất ngoan, có hiếu với mẹ và lòng trung thực, không hề gian tham chúc nào. Trẻ con được như thế trống cũng đã ít có.

Chuyện này tìm thường mua vui mà thôi, như mua vui rất có ích, có thể là một bài học tốt cho đàn con em vậy !

VIỆC BẮC-KỲ

LẠNG-SƠN

Một cuộc thi xe đạp 100 kilomètres. — Đến ngày chủ nhật 26 septembre tại Lạng-sơn có mở một cuộc thi xe đạp 100 kilomètres, chạy từ cầu lộ sắt lợ xe đạp bến Pháp tới Lạng-sơn đến Lộc-bình, Nasham rồi lại về Lạng-sơn. Bất cứ người thì vào hạng nào *amateurs hay indépendant* cũ lên cau với hội xe đạp bến Pháp là được.

Cuộc thi ấy có quan công-sứ Lạng-sơn và quan chuẩng-binh làm danh-dự hội-trưởng. đo mấy nhà nhiệt thành thì thao mở ra và có đặt ra nhiều giải thưởng.

Ai muốn dự cuộc thi phải biên tên tại nhà quan hai phó-thủ Mai ở ở Lạng-sơn hay là tại nhà M. Daulland là đại biểu hiệu xe đạp bến tây ở 71 phố Cửa-đông (Marêchal Joffre) nhận cho đến ngày thứ năm 23 septembre hồi 21 giờ là chúng hạn.

Ai muốn hỏi tin gì nữa thì cứ đến hỏi đăng tổ chức ở Lạng-sơn hay tại nhà đại-biểu hội xe đạp tây ở Hanoi.

Số 64

BẮC-TỔNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dương-diễn-chiêu nói :

— Tôi xem *Mạnh lương* tính người dẫu thô-lỗ, nhưng chí-khí vững như vàng đá đã đến hàng với ta, quyết không khi nào lại sòa trốn theo đằng khác để đi làm giặc bao giờ !

Một người đứa lấy việc ấy làm một việc đáng ngại-ngờ. *Dương-diễn chiêu Mạnh lương* trốn đi, có ý buồn-bã.

HỒI THỨ XXIV

Lại nói chuyện *Mạnh-lương* cải dạng làm một người tiều-phu đi đến *Hồ nguyên cốc*, để tìm hài-cốt *Dương* lệnh-công mà không tìm thấy đâu cả. Bỗng gặp một người Hồ tướng hèn *Liêu*, *Mạnh-lương*, hỏi rằng :

— Chỗ này có hài cốt *Dương* lệnh-công chôn ở đây, có sao ngày nay lại không tìm thấy đâu cả ?

Viên Hồ-tướng đáp rằng :

— Bởi một tháng trước *Tiêu* thái-hậu, ở *U-châu* đã sai người đến sắt-táng đem về chôn tại *Hồng-dương* động rồi.

Mạnh-lương nghĩ thầm mà nói một mình rằng :

— Ta đến đây chỉ cốt có một việc này, nếu không lấy được hài-cốt *Dương* lệnh-công thì ta về biết nói làm sao cho được. Chi bằng ta thẳng đi vào *U-châu*, rồi sau sẽ liệu kế.

Mạnh-lương liền cải dạng làm người nước *Liêu*, thẳng đường đi sang *U-châu*. Đi trong mấy ngày, khi gần đến thành *U châu*, bỗng gặp một người đánh cá.

Mạnh-lương hỏi rằng :

— Nhà-ngươi có định vào thành hay không ?

Người đánh cá nói :

Sáng mai đã đến ngày đáng cá, thế tất ta phải vào thành.

Mạnh-lương nói :

— Dáng cá đề làm gì ?

Người đánh cá nói :

— Đến ngày 24 tháng tám này tức là ngày lễ thọ của *Tiêu* thái-hậu, thọ lộ ta phải đáng cá. Hôm nay đã là ngày 23, bởi vậy sáng sớm mai ta phải làm lễ đáng cá.

Mạnh-lương nghe nói, nghĩ thầm người này tất phải nắm mưu sâu ta. *Mạnh-lương* nghĩ vậy, liền nói :

— Ta là mã-phu của *Liêu* nguyên-soái, cũng cần phải vào thành, vậy ta cùng đi với nhà-ngươi.

Bấy giờ người đánh cá đi trước, *Mạnh-lương* theo sau. Đi được mấy bước, *Mạnh-lương* rút lưỡi dao nhọn, đâm cho người đánh cá một nhát, đem quang xách đi, lột lấy áo-quần và thẻ bài.

Mạnh lương mặc áo quần người đánh cá và đeo thẻ bài tay xách con cá, thẳng lối đi vào cửa thành. Quân canh cửa thành trông là người đánh cá đem cá vào dâng. Và kham-xét thẻ bài, thấy quả là người đánh cá, liền mở cửa cho vào.

Sáng hôm sau, *Tiêu* thái-hậu ra ngự triều, các quan triều thần vào làm lễ triều hạ. Bỗng có quan thị-vệ tâu rằng :

— Muôn tâu thái-hậu ! có người đánh cá ở sông *Hoàng-hà* đem cá tươi vào dâng, nhưng chưa dám đường-đột tiến vào, còn đợi lệnh trên chỉ-phán.

Tiêu thái-hậu truyền lệnh cho vào, *Mạnh lương* vào lạy ở trước sân rồng, làm lễ dâng cá. *Tiêu* thái-hậu phán rằng :

— Thứ cá này nhỏ kém không bằng năm trước. Và cũng không được tươi cho lắm, sao nhà-ngươi dám đem vào dâng ta ?

Mạnh-lương tâu rằng :

— Thứ cá của hạ thần đội dâng năm trước đều là hạng lớn thật, nhưng cứ kể mỹ-vị thì không bằng thứ cá này. Thứ cá này không mấy khi kiếm được. Vừa rồi hạ thần đánh lưới được ở ngoài sông, đem về nuôi ở dưới ao trong mấy ngày, gặp lúc tiết trời nóng bức, cho nên trông sắc không được tươi cho lắm, nhưng mỹ vị thì khác với cá thường, vậy kẻ hạ thần mới dám đệ dâng, để thái-hậu ngự dụng.

Tiêu thái-hậu nghĩ mà bảo rằng :

— Nói có lẽ phải ! Hãy cho nhà-ngươi lui ra, đợi khi làm lễ khánh-thọ xong, cho phép được theo các viên-chức cùng dự ban-thưởng, rồi sẽ trở về nơi cũ.

Mạnh-lương mừng rỡ không biết đường nào, sụp lạy lui ra. *Tiêu* thái-hậu truyền lệnh mở tiệc, cho các quan văn võ triều thần cùng được dự ngự rượu. Trong khi dự tiệc, dân-xảo vui về, mãi đến đêm khuya mới tan.

Ngày hôm sau, các quan triều-thần lại cùng vào làm lễ tạ ân, bỗng có thị-vệ tâu rằng :

— Vừa rồi có nước *Tây-lương* đem một con ngựa tốt-cương cho sứ Trung-quốc, đương đi qua *U châu*, bị quân canh-thủ ở biên-giới bắt được. Nay đem ngựa về triều để dâng hợp thái-hậu.

Tiêu thái-hậu truyền dắt con ngựa ra xem thì quả nhiên là một con ngựa hay, mắt xanh hơn vàng, lông quăn mà đỏ, chân cao sản thước.

Tiêu thái-hậu khen rằng :

— Con ngựa này thật là hiếm có ! Ta nên chăn nuôi cho thận, để phòng khi ra vào ngự-dụng.

Mạnh-lương nghe được tin ấy, liền đến chuồng ngựa xem ngắm, cũng tìm tế khen-ngợi, rồi nghĩ thầm : ắt là ta hãy đi lấy hài-cốt *Dương* lệnh-công trước, sau sẽ nghĩ đến lấy trộm con ngựa này mà cỡi trốn đi.

Mạnh-lương nghĩ vậy, mới một mình lẻn đến *Hồng-dương-động*, trông thấy một ngôi mộ, bên cạnh có cái bia đá đề chữ là mộ *Dương* lệnh-công.

Mạnh-lương đợi đến đêm khuya đào lên, thấy có một cái liền bằng đá, trong để hài cốt. *Mạnh-lương* lấy hài cốt bỏ vào khăn gói, rồi tức khắc trốn đi.

Khi ra đến cửa động, bị quân *Liêu* bắt được, khám trong khăn gói, thấy có hài cốt, liền hỏi :

— Chẳng hay nhà ngươi tự đâu tới đây ? Có lệ là quan đo-thám của Trung-quốc đấy ! Hài cốt này nhà ngươi đào ở chỗ nào ? Muốn tất phải nói cho thật.

Mạnh-lương khảo mà thưa rằng :

— Tôi có phải là quan đo-thám của Trung-quốc đâu, chính tôi đây là người đánh cá vừa mới đem dâng cá hôm trước đó. Nhân lễ thánh-thọ, thái-hậu có ban cho chư con nhà tôi được dự tiệc. Cha tôi thấy được rượu ban, ngon miệng uống mãi, vui chén quá say, không ngờ về đến nhà trọ thì chết. Đương cơn xa-xôi, tôi không biết làm thế nào, mới phải đem thi-thể vào trong nồi đề thiêu lên mà lấy hài-cốt đem về. Có lẽ nào quản đo thám ở Trung-quốc lại dám dẫn thân đến đây cầu lấy cái chết hay sao ?

Nói xong, lại nức nở khóc hoài. Quân *Liêu* tin là nói thực, mới thả cho đi. *Mạnh-lương* đi thoát, liền đem hài-cốt về giấu ở trong nhà trọ. Ngày hôm sau, giết một gói thuốc bột đi đến chỗ những ngựa, trông thấy mấy tên quản *Liêu* đang cho ngựa ăn.

Bấy giờ *Mạnh-lương* ăn-mặc người *Liêu*, đi đến gần bên những ngựa, rắc thứ thuốc bột ấy rồi trở về nhà trọ. Con ngựa nào phải thứ thuốc bột ấy chết đến, liền chở cỏ không ăn. Người nuôi ngựa phải vội-vàng phi báo quan trên để vào tâu *Tiêu* thái-hậu.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

IX

L'inattendu

Ils étaient trois mille cinq cents. Ils faisaient un front d'un quart de lieue. C'étaient des hommes géants sur des chevaux colosses. Ils étaient vingt-six escadrons ; et ils avaient derrière eux pour les appuyer, la division de Lefebvre-Desnouettes, les cent six gendarmes d'élite, les chasseurs de la garde, onze cent quatre-vingt-dix-sept hommes, et les lanciers de la garde, huit cent quatre vingts lances. Ils portaient le casque sans crins et la cuirasse de fer battu, avec les pistolets d'arçon dans les fontes et le long sabre-épée. Ce matin toute l'armée les avait admirés quand, à neuf heures, les clairons sonnant, toutes les musiques chantant *Veillons au salut de l'empire*, ils étaient venus, colonne épaisse, une de leurs batteries à leur flanc, l'autre à leur centre, se déployer sur deux rangs entre la chaussée de Genappe et Frischemont, et prendre leur place de bataille dans cette puissante deuxième ligne, si savamment composée par Napoléon laquelle, ayant à son extrémité de gauche les cuirassiers de Kellermann et à son extrémité de droite les cuirassiers de Milhaud, avait, pour ainsi dire, deux ailes de fer.

L'aide de camp Bernard leur porta l'ordre de l'empereur. Ney tira son épée et prit la tête. Les escadrons énormes s'ébranlèrent.

Alors on vit un spectacle formidable.

Toute cette cavalerie, sabres levés, étendards et trompettes au vent, formée en colonne par division, descendit, d'un même mouvement et comme un seul homme, avec la précision d'un bélier de bronze qui ouvre une brèche, la colline de la Belle-Alliance, s'enfonça dans le fond redoutable où tant d'hommes déjà étaient tombés, y disparut dans la fumée, puis sortant de cette ombre, reparut de l'autre côté du vallon, toujours compacte et serrée, montant au grand trot, à travers un nuage de mitraille crevant sur elle, l'épouvantable pente de boue du plateau de Mont-Saint Jean. Ils montaient, graves, menaçants, imperturbables ; dans les intervalles de la mousqueterie et de l'artillerie, on entendait ce piétinement colossal. Étant deux divisions ils étaient deux colonnes ; la division Wathier avait la droite, la division Delord avait la gauche. On croyait voir de loin s'allonger vers la crête du plateau deux immenses couleuvres d'acier. Cela traversa la bataille comme un prodige.

Rien de semblable ne s'était vu depuis la prise de la grande redoute de la Moskowa par la grosse cavalerie ; Murat y manquait, mais Ney s'y retrouvait. Il semblait que cette masse était devenue monstre et n'eût qu'une âme. Chaque escadron ondulait et se gonflait comme un anneau du polype. On les apercevait à travers une vaste fumée déchirée çà et là Pêle-mêle de casques, de cris, de sabres, bondissement orageux des croupes des chevaux dans le canon et la fanfare, tumulte diacipliné et terrible ; là dessus les cuirasses, comme les écailles sur l'hydre.

Ces récits semblent d'un autre âge. Quelque chose de pareil à cette vision apparaissait sans doute dans les vieilles épopées orphiques racontant les hommes chevaux, lès antiques hippanthropes, ces titans à face humaine et à poitrail équestre dont le galop escalada l'Olympe, horribles, invulnérables, sublimes : lieux et bêtes.

Bizarre coïncidence numérique, vingt-six bataillons allaient recevoir ces vingt-six escadrons. Derrière la crête du plateau, à l'ombre de la batterie masquée, l'infanterie anglaise, formée en treize carrés, deux bataillons par carré, et sur deux lignes, sept sur la première, six sur la seconde, la crosse à l'épaule, couchant en joue ce qui allait venir, calme, muette, immobile, attendait. Elle ne voyait pas les cuirassiers et les cuirassiers ne la voyaient pas. Elle écoutait monter cette marée d'hommes. Elle entendait le grossissement du bruit des trois mille chevaux, le frappement alternatif et symétrique des sabots au grand trot, le froissement des cuirasses, le cliquetis des sabres, et une sorte de grand sonfle farouche. Il y eut un silence redoutable, puis subitement, une longue file de bras levés brandissant des sabres apparut au-dessus de la crête, et les casques, et les trompettes, et les étendards, et trois mille têtes à moustaches grises criant : vive l'empereur ! toute cette cavalerie déboucha sur le plateau, et ce fut comme l'entrée d'un tremblement de terre.

Tout à coup, chose tragique, à la gauche des anglais, à notre droite, la tête de colonne des cuirassiers se cabra avec une clameur effroyable. Parvenus au point culminant de la crête, effrénés, tout à leur furie et à leur course d'extermination sur les carrés et les canons, les cuirassiers venaient d'apercevoir entre eux et les anglais un fossé, une fosse. C'était le chemin creux d'Ohain.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

XI-HỘI tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

IX

Một sự không ngờ

Quân giáp-kỉ ba nghìn rưỡi người đi lên trước, đi giải ra thành một chiến-tuyến dài chia tư góc dặm. Người họ đã trượng-phu, lại còn cưỡi toàn những ngựa cao-lớn. Tính cả thảy hai-mươi-sáu trung-đội; đằng sau thì có cả một *đi-vi-đương Lefebvre-Desnouettes*, lại có một trăm sáu tên tinh-binh *sen-đầm*, lại có cả đội tinh-binh thị-vệ, một nghìn một trăm chin-mươi-bảy người; lại thêm một đội thị-vệ cầm lao, tám trăm tám-mươi ngọn lao. Đội giáp-binh ấy đầu đội mũ không có lông mao, giáp bằng sắt giọt, súng vấn bỏ yên ngựa mỗi bên một khẩu, đeo gươm trường. Buổi sáng hôm ấy vào lúc chin giờ, lúc bọn giáp-binh đó kéo đến đi thành *câu-lơn* đặc, một bộ phão-thủ kèm bên, một bộ đi vào giữa, kèn thổi đàng trước, bao nhiêu phường nhạc cùng thổi bài « Anh em ta nên bảo-tồn lấy để-chính! » rồi họ dàn ra làm hai hàng từ con đường *Genappe* cho đến làng *Frischemont*, để giữ lấy chỗ đứng trong trận-đồ, đứng trong cái chiến-tuyến thứ hai, chính của vua Nã-phá-luân đã xếp đặt, chiến-tuyến đó ở tả-dực đã có đội giáp-binh của ông *Kellermann*, hữu-dực thì có đội giáp-binh của ông *Millhaud* nói đây, thật là lưỡng-dực cùng dùng thiết-giáp, lúc họ diễu đi như thế, thì trong quân ai nấy được nhìn mà sướng mắt.

Ông phó-tướng *Bernard* cầm chiến-lệnh đến đưa cho đội giáp-binh đó, ông *Ney* lập tức tuốt gươm ra đi lên trên đầu. Bấy nhiêu trung-đội cùng tiến.

Cái quang-cảnh thật là dữ-dội.

Cả một đạo quân kị-mã đó gươm tuốt trần, cờ giơ cao trên gió, kèn giơ trước miệng, từng *đi-vi-đương* một đi thành *câu-lơn* đều một dịp như thể một người, mà từ cái đồi *Belle-Alliance* bước xuống, tiến thẳng vào chỗ khe mà bao nhiêu người đã chết rồi, vào đến đấy thì như vùi vào đám khói, rồi khi ra khỏi đám khói mù đó, lại thấy nhô ra bên kia khe, vẫn mau hàng vẫn đông đặc, phi ngựa mà trèo lên sườn núi, xông qua một đám máy đạn mà trèo cái dốc bùn ghê-gớm đã nói trên kia. Điểm nhiên mà trèo, uy-vệ mà trèo, nộ-nạt mà trèo; những khi ngớt tiếng súng, đứng xa nghe rõ cả cái tiếng chân ngựa bước. Hai *đi-vi-đương* thì đi làm hai *câu-lơn*; *đi-vi-đương* của ông *Wathier* thì đi bên hữu; *đi-vi-đương* của ông *Delord* thì đi bên tả. Đứng xa mà ngắm khác nào hai con rắn rõ to bằng thép cả, nó vươn cổ mà cùng bò lên trên ngọn cao-nguyên; nó đi qua trận-địa như là vật quái-gở gì vậy.

Từ khi đại quân kị-mã của đại-đế sang đánh nước Nga lấy được đồn *Moskowa* cho đến khi ấy chưa hề ai được nom thấy trận nào dữ-dội như thế. Lần này thì thiếu mất ông *Murat*, nhưng cũng có ông *Ney*. Cả một toán người ấy tự hồ bỗng dưng đã hóa ra một quái-vật, chỉ có một linh-hồn, một lòng một dạ, cùng đi cùng cựa một lúc với nhau. Mỗi một trung-đội uốn khúc mà trèo lên tự hồ một khúc của con giun con rắn vậy. Phải nhìn qua một đám mây khói thật to, thỉnh-thoảng có một chỗ thủng thì nom thấy. Hồn-độn một đám vừa mũ, vừa tiếng kêu, vừa gươm, vừa đít ngựa cất lên trong đám súng hoặc đám kèn, rồi-rít ồn-ào mà có trật-tự thật là đáng khiếp; ở trên cái đám rối-rít ấy thì lồn-nhồn những giáp sắt, hình như những vầy con gì thật lớn vậy.

Nghe kể những chuyện ấy, thì như là những chuyện hoang-đường từ đời thượng-cổ nào. Trong tập thơ hùng-hồn Hi-lạp ngày xưa có kể chuyện những giống dầu người mình ngựa, phi lên đến tận thế-giới các thần-minh, hùng-vụ, dữ-dội, tên đạn bắn không trúng được, thật là huyền-tuyệt, uy-linh, nửa là thần mà nửa là thú vật, ý chừng những cảu chuyện hoang-đường đó là cốt để tả-chân một cái hiện-trạng, một cái quang-cảnh đại loại như cái trận Hoa-tiết-lơ này.

Có một điều ngẫu nhiên mà tương-đối, là bên này hai-mươi-sáu trung-đội giáp-binh kéo sang khơi chiến, thì bên kia cũng hai-mươi-sáu *ba-tay-đông* ra nhận keo đấu chiến. Số là bộ-binh của Anh-quốc nguyên bầy trận ở đàng sau cái chỏm cao-nguyên, nấp vào bóng những bụi cây che lấp mấy đội phão-thủ, cũng đóng thành mười-ba phương-hình, mỗi phương-hình hai *ba-tay-đông*, chia làm hai hàng, hàng ngoài bầy phương-hình, hàng trong có sáu, hàng súng tì vai, chỗ súng ra đàng trước một đề đón sẵn quân bên kia đến mà bắn, điềm-nhiên, im-lặng, ngậm hơi đứng chờ. Họ không nom thấy bọn giáp-binh kia, mà bọn giáp-binh kia cũng không nom thấy họ. Họ chỉ lắng tai mà nghe cái con nước thủy-triều người ấy nó ùn lên mà thôi. Lắng như thế thì nghe rõ tiếng ầm-ầm ba-nghìn con ngựa chạy, tiếng giáp, tiếng gươm đụng xát vào nhau, mỗi chốc một thêm gần, thật như cái hơi thở gì ghê-gớm. Có một lúc im lặng như tờ, rồi bỗng thấy một hàng dài những tay giơ gươm lên mà tiến, bấy giờ thì ở trên cái đỉnh cao-nguyên nào là những mũ sắt, nào là kèn, nào là cờ hiệu, ba-nghìn cái đầu người bộ râu mép đã hoa-dâm đốm trắng, cùng reo lên mà hô: Hoàng-đế vạn vạn niên! Bấy nhiêu người bấy nhiêu ngựa trèo lên đến đỉnh cao-nguyên, ùa vào như một cơn động-đất.

Bỗng nhiên, sự đâu ghê-gớm! thấy ở tả-dực *ăng-lê*, tức là ở hữu-dực quân ta, cả một hàng đi đầu *câu-lơn* giáp-kị tự dưng ngựa cất lộn nhào cả lên, tiếng người kêu như dậy đi, nghe mà khiếp-đảm. Thì ra những quân giáp-kị bên Pháp, đương chạy hăng dịp xông lên đánh giết tiễn-quân bên giặc, vừa nhô lên đến ngọn cao-nguyên thì nom thấy cái hào sâu, một cái rãnh ngang ai xẻ, ấn ngữ ngay trước mặt. Chính là con đường trũng tới *Ohain* vậy.

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành bốn quyển, một bán chữ Pháp, một bán quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	225 trang, bán.	0 $	50
— II	203 —	0	45
— III và IV	159 —	0	35
— V và VI	193 —	0	45
— VII và VIII	319 —	0	65

Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . . . . 0 $ 20

Cả năm quyển gửi làm một gói 0 50

Tự do diễn đàn

Câu chuyện thừa phái

Ngồ cùng ông Bác-Chương Đặng-tiêm-Đạt và ông Á Hoa

Nước nhà đương cần phải trọng thân thương tài để mưu đồ cuộc lớn, thế mà mới có cái vấn đề cỏn con này của ông đã làm những thời-luận vinh thân mà dẫu ra trên tờ báo, thật không khỏi có những sự rắt rối hay cho quốc dân. Người thức giả đã đành, song còn những người ưa mình mình phải giữa vào báo chương mà hấp thụ điều hay, lánh xa điều dở, nếu những lời tranh-luận trái ngược của các ông, thì sao cho khỏi lầm đường lạc lối. Tôi bất đắc dĩ viết ra đây cũng vì lẽ đó, chứ nếu các ông hiểu lầm với nhau thì tôi biết tất phải phí thời giờ vô ích về cái việc vô ích không đáng này.

Trước hết xin ngỏ cùng ông Đ.T.Đ. ông Đ T. Đ. là người thế nào tưởng không cần phải nói, chỉ cứ xem ý kiến của ông đã rõ; không phải nói thì ai cũng biết ông là người không có lòng quảng đại, không có trí sáng xa, chỉ biết vụ cái tư lợi mà nghĩ tới ích chung. Bài « lời trần tình của ông, tôi xin đem ra, bình phẩm từng đoạn cho ông nghe và để khán quan bình luận.

Say bí nói ngạch thư ký

Ông chỉ biết nói mà không biết nghĩ! Nhà nước đặt ra các ngạch tất cũng đã cân nhắc từng ít, công việc ngạch nào thì hợp với viên chức ngạch nấy, chứ nói rằng ngạch nào cũng làm giấy thì biết thế nào cho cùng. Như ông chánh phủ nọ, ông phó tòa kia cũng làm giấy, ông phán tòa này, ông ký phủ kia cũng là làm giấy. Ông thừa phái này, ông lại huyện kia cũng là làm giấy. Lại cho đến người nhe huyện này, người tây-phái ngạch kia cũng là làm giấy. Phải, làm giấy cả đấy, song chỉ có trách có nhẹ nhàn không? Vậy mà ông đem một sự thừa ở một huyện này so sánh với một ông phán ở tòa kia thì sao cho khỏi thiên lệch. Như phủ huyện mới là tòa sơ cấp, vậy công việc ở tòa sơ cấp có nặng nề, khó khăn bằng công việc phủ Thống-sứ tòa Khâm-sứ không? Chức không kém phủ, viên huyện, có thể sánh với ông Công-sứ, ông Khâm-sứ được không? chắc rằng không. Vậy thì người thuộc mỗi đằng một khác là thế, và chẳng bổ dụng ra thư-ký có dễ đâu cứ bằng Thành-chung rồi lại phải qua mặt kỳ thi nữa mới được. Khi vào làm việc thì nào công văn tập án, nào tạp dịch thông ngôn, những công việc ấy liệu một ngày thì làm nổi không?

Còn như giá trị thì hay giảm ông biết tất phải phân-nàn. « Hiện xu tự nhiên hướng ». Như vua mà hại nước, như quan mà tàn dân, như lại mà những-nhiễu thì quốc-dân không kể vào bọng người. Làm gì mếu lòng cốt mình phải giữ lấy lòng cho trong sạch thì ai mà chẳng qui, chẳng trọng, mà dẫu có lỗ khinh bỉ cũng không hề bọn đến cái lương-tâm của tinh-khiết của mình.

Sự ít lương

Lương bổng phải tùy theo chức-trách mà cấp nhiều hay ít, tăng chóng hay chậm, chứ kẻ giỏng ra thì biết đâu cho cùng. Ông tưởng rằng cứ kẻ nhẫn sự tiêu phí hàng 100 $ 50 $ thì nhà nước thương tình cho ăng? Vậy như ngạch Tổ-định lương 7, 8 $ ngạch Khán-hộ lương mươi mười lăm đồng mà trách nhiệm có ít đâu, để họ không ăn tiêu như ông hay sao mà bọ chẳng phải ăn tiêu như ông hay sao mà bọ cọe đấy. Ông xin tăng một bọc lên đến 37 $ 50 thì cũng là thật. Cái số 37 $ 50 xin tăng với số 15 $ lương cũ hơn kém nhau gấp mấy, thế mà kẻn thay ông cũng có phi muốn bằng người thật! Nhưng ông Đ. T. Đ. ơi, nếu ngạch nào cũng suy bì như ông, cũng xin tăng gấp ba gấp bốn nữa ông; mà nhà nước thuận cho cả thì chẳng qua chỉ chết lũ dân đen nai lưng gánh vác (tận lực cho đến khi già tài không kiệt mà giết dần nhau sang Tân-thế-giới kiếm cách sinh tồn) để mà sung phụng các ông — mà sung phụng làm mấy lần nữa?? — cho các ông được sung sướng, ăn tiền mỗi tháng bốn năm chục mấy phi chí. Ô! thảng công làm cho thằng ngay ăn là thế. Thương thay!

Lại đến câu : « Thế mà lương ynhư lương « cậu quyền, cậu sai » thì ăn tiêu làm sao? (về câu này, đã có một ông nhà báo chụp kịch kịch liệt mà không thấy đáp lại, có lẽ ông Đ.T.Đ. đã tự chiếm thấy cái thói khinh thường người khác, âm hư thì bỏ ăm đi đâu, mà lại đem như cái chiếu vào gương vậy) Ô! ông là hạng người gì mà dám khinh rẻ « cậu quyền, cậu sai » lương tâm ông để đâu mà ông dám tỉ tê ngôn ngữ một cách khiếm nhã thế. Ông hà lại không biết rằng nghề nào là không đáng quý, đáng trọng, để chỉ có chức lại của ông là đáng kính đáng tôn chăng. Ngôn ngữ tây có câu rằng « Il n'y a pas de sots métiers, il n'y a que de sots gens ». Nghĩa là không có nghề gì để mạt, chỉ có hạng người đê mạt mà thôi. Ông chẳng đâu là « cậu quyền, cậu sai » không có giá trị hơn ông. Biết đâu có đó, biết đâu tiến năm.

(Còn nữa) Kì-nhất-nhu-Khôi

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

(Tiếp theo)

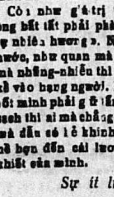
Điều hộ thủy hỏa luận

Nội kinh nói: tinh khí muốn đợi tắc hư; lại có nói: tà gai sở thắng kỳ chính tất hư. Nghĩa là tinh khí sai nhược là hư, mà bởi có hư thì tà khí ở ngoài mới cảm lấm mà sinh bệnh.

Bệnh do hư, thì phi thầy lang giỏi không chữa nổi. Vì cũng như trong một nước nghèo, kho tàng không đủ sắm sắp cho dân những khi mất mùa đói kém, trộm cướp nổi lên như ong, khi đó nhà vua kì cùng kỳ dụng được tài hiền đề giúp giải yên dân, thì tất sinh biến loạn.

Vậy ra trăm bệnh biến sinh do hư cả, mà cứ như lời Nội-kinh nói: Bất trị kỳ hư, an vẫn kỳ dư, thì hư tất phải bổ, rồi sau mới có thể mong được chứng bệnh. Nhưng phải biết hư là khí huyết hư, mà hễ sinh khí huyết là thầy với hỏa.

Thầy hỏa ở trong mình người ta, cứ thường thấy trên lên, tỏa dọp xuống, thành ra thượng quế kỳ-tế, thì là thầy hỏa giao, mà không có bệnh; nếu hằng thấy trật xuống, hỏa bốc lên, thành ra thượng quế vị-tế, thì là thầy hỏa bất giao, mà bị bệnh, cho nên hỏa vượng không giao với thầy, mà sinh chứng tiêu khát; thầy vượng không giao với hỏa, thì sinh chứng phù thũng, vậy dưỡng sinh cốt phải điều thầy hỏa.

Thế nào là điều thầy hỏa? Nghĩa rằng: hỏa thịnh hơn thầy, thì hỏ thầy cho ngang với hỏa; thầy thịnh hơn hỏa, thì bổ hỏa cho ngang với thầy; hỏa có tính hay bốc lên, thì dùng những vị thu liễm (như ngưu tất) để rút xuống; thầy có tính hay trụt xuống, thì dùng những vị thăng cử (như xuyên khung) để nung lên, khiến âm tinh dương khí giao hợp với nhau, thì âm dương hòa bình, mà người được khỏe mạnh; bằng không biết điều hộ, mà để cho thầy khư khư vượng, hỏa vượng, thì nó xung bốc, hễ ăn thành tráng hỏa mà sinh bệnh.

Bệnh do tráng hỏa, mà tráng hỏa tiêu là chân hỏa hiển hình, chân hỏa tức là nguyên khí, thế thì hỏa cũng là khí, khí cũng là hỏa.

Nước với hằng cũng vậy, nước vốn là chất lỏng, vốn là chất lạnh, lạnh quá, thì nước đóng thành băng, mà băng tan, thì lại chảy như thường, băng với thầy là một chất, không phải hai sắt.

Ông Đông-viên nói: hỏa với nguyên khí không vọa sẽ hai, ý cũng cho là hỏa vốn là khí chân dương, mà dương hiển thành tráng hỏa thì nguyên khí kiệt, chứ không phải cho hỏa với khí là hai. Cho nên họ Đới nói: bất tất điệt phong nhuận táo, hễ dùng được hỏa, thì phong tự khắc diệt, táo tự khắc nhuận. Vậy ai hiểu câu nói ấy, thì tức là hiểu cái bản âm dương, mà trăm bệnh khác nhau, liệu trị cũng coi như bốn.

Còn như người thiên trọng về một dường âm, thì cũng có nói: « trong mình người ta, thầy có một « thân thầy » hỏa thì hai « quân hỏa thường hỏa », nên tự trẻ đến già, tật bệnh hiếm sinh, đều bởi tự thân âm hư táo, nữa phương chi sắc dục phần nhiều, chứ đâm bạo thì không có mấy người, làm cho âm thầy tiêu vong, dương hỏa thiên thắng, vậy thường nên bổ âm, chứ không cần bổ dương », cái đó cũng có lẽ. Nhưng phải biết rằng tinh hằng mỗi người một khác, âm hư thì bổ âm đi đã, dương hư có lẽ cũng bổ âm hay sao? và lại âm nhờ có dương mới trưởng dưỡng được, những bổ âm, chẳng hóa thương vị-khí mà thành ra ăn uống không tiêu-hóa du? Vậy nên biết phương để thuần âm, chẳng qua dùng cho được thu liễm hỏa mà thôi, chứ không dự có chất công hỏa dục nào cả.

Nữa là: giới sinh tự hội ti, khi có mới có dương, người sinh tự hội dần, khi đã mới có hỏa, vậy thì dương là sinh khí của giới, hỏa là sinh mệnh của người, dương với hỏa là gốc sinh sinh, lại chẳng qui sản hơn là âm với thầy hay sao?

Nếu ta biết để dưỡng hỏa cho được hòa sinh âm thầy, thì âm dương giao cấu, thầy hỏa hòa hình, mà âm sinh dương, dương sinh âm, sinh sinh vô cùng, khí huyết ngày càng sung đật.

Tâm tạng là hỏa, mà trong quả tim có tứ nước đỏ, tức là huyết, thế là hỏa sinh thầy, dương sinh âm; thận tạng là thầy, mà trong quả cật có cái dầu trắng, tức là tinh, thế là thầy sinh hỏa, âm sinh dương.

Bằng không biết điều dưỡng, mà sắc dục thu tiền chân âm, thì dương không có âm để nương tựa, mới phù việt lên, biến thành tráng hỏa, mà sinh trăm chứng bệnh.

Chứng bệnh là:

Nóng rét, hoặc nóng (trào nhiệt, hoặc nóng âm ỉ trong xương; — ho, đàm, rãi; — thổ huyết, mục huyết; — buồn đầu; — đau xương ngực; — lưỡi trắng, miệng khô; — tiểu tiện sáp sáp; — lâu thì dương khí bị tráng hỏa thiêu đốt hao mòn, mà sinh chứng dương hư, chỗ đau-điên (mệnh môn) lạnh thoát, ăn uống không tiêu hóa, đại tiện tiết tả, gân xương mềm yếu, đầu óc choáng váng chóng mặt, mắt nảy đom đóm, mê-hồi ra như lắm.

Như vậy, thiên một mặt bổ âm không được, thiên một mặt bổ dương cũng không được, nghĩa rằng: thiếu âm thận tạng chủ chân dương, thì phải bổ dương; quyết âm can tạng chủ tàng huyết, thì phải dưỡng huyết. Nói tóm lại dương hư thì bổ dương để sinh âm, âm hư thì bổ âm để phối dương. (phối nghĩa là ngang nhau), âm dương điều hòa, trăm bệnh tự khắc tiêu giải, nếu thiên trọng hoặc âm hoặc dương thì chẳng những là bệnh không khỏi, lại càng thêm dữ.

(Còn nữa) Phàng-năng-Tĩnh

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày 18 septembre.— Ông hội-trưởng Hội-đồng Hội-chợ bá cáo để các nhà thầu-khoán về các việc công-tác biết rằng tại phòng đại-lý Hội-chợ ở 106 hàng Trống định đấu giá làm hàng rào cho trường Hội-chợ, nhận cho đến ngày 18 septembre là cùng hạn.

Các giấy má về việc ấy để tại phòng đại-lý Hội-chợ, các nhà thầu khoán ai muốn xem thì cứ lại đó ngày nào cũng mở cửa từ 7 giờ 30 đến 11 giờ và từ 14 giờ 30 đến 17 giờ, trừ những ngày lễ không kể.

Số tiền làm mẫu đáng 1400 đồng kể cả số dự phòng 115 $ 60 nữa.

Ai muốn lĩnh trưng thì phải gửi giấy cho ông hội-trưởng hội-đồng trước ngày đã định và phải đề chữ « Appel d'Offres ».

Ngày 27 octobre 1926 hồi 15 giờ. — Tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon gọi lĩnh-trưng các sở và giấy in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền lĩnh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Biện lệ để tại tòa ba nhà Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nhà Thương-chính Saigon.

Ngày 28 octobre 1926 hồi 9 giờ. — Tại đạo Hỏa-xa phía Bắc, ở nhà ga Hà-nội gọi lĩnh trưng cho các đạo hỏa-xa phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trung-tương ở Tourane.

Lô thứ nhất. — Sáu vạn bốn nghìn kilos (64.000 k.) dầu để lau các toa xe.

Lô thứ hai. — Sáu vạn sáu nghìn kilos (66.000 k.) dầu để lau các toa máy.

Các giấy má về việc lĩnh trưng này để tại phòng giấy ông kỹ-sư chánh đạo hỏa-xa phía Bắc (Bureau de l'Ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord gare Hanoi) và phòng giấy ông chánh ở Hàng-hải (Service Maritime du Tonkin) tại Haiphong.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Mấy lời ngỏ cùng những nhà bị thất bại trong cuộc đua xe đạp lấy giải quán-quân Bắc-kỳ năm nay

Cổ lai các nhà chí-sĩ anh hào, thường phải trải qua nhiều phen chìm nổi và thất bại, rồi mới tạo-thành được cái tiếng anh hùng hào-kiệt. Cái sự nghiệp càng lớn lao bao nhiêu thì cái công phu lại càng khó khăn bấy nhiêu. Binh dâu cũng vậy, muốn cho sự nghiệp của mình phát đạt, bao giờ cũng phải gắng sức cố công, rồi về sau mới có điều hi-vọng được. Nhớ ngày xưa có câu rằng : « Cái khổ-lại ở trong cái lao-khổ sinh ra », Cách ngôn Thái-tây cũng có câu rằng « Tất vọng là gầy thành công » ; xét như thế thì đã biết rằng nhân sinh ở đời bất cứ sĩ, nông, công, thương ai ai cũng phải tây theo cái gian cấp của mình mà tranh tài khoe giỏi với người khác, trên lắc quan trường, học giới danh lam cho đến hi-viện về đài ca quán ai cũng muốn đấu giới tranh danh, rồi mới có thể đoạt cầm tiệc, lĩnh huy chương được. Vậy thì sĩ mỹ dự và anh thanh xưa nay cũng không phải là dễ lấy được vậy.

Ta cứ xem cuộc « Ama'eurs » 100 Perrin đã bị thất bại, thế mà cuộc « Ama'eurs » năm nay lại chiếm được khôi-nguyên, thì đủ rằng : Phúc phận tại giới, người ta không thể nào đoán phỏng trước được. Lại xét đến cuộc « Indépendants » Haiphong - Hanoi — Haiphong năm nay, tôn trọng nhà Marc đầu bị rải ro bỏ thi cả, nhưng kỳ đó Bồng và Công lại được đứng vào bậc thứ hai và thứ tư, thế mà cuộc quán quân (21 Mars 1926) Bồng, Công thống nhất nhì, mà lại hóa ra không. Marc Rémy và Marc Serre đáng lẽ thứ ba và thứ tư, nhưng vì Bồng, Công bị truất, cho nên được người nhất kẻ nhì, thật là vinh hạnh lắm thay ! Tiên thắng hậu bại, sau được trước thua, cái lý số đó, thường thường phát hiện không sai.

Cứ như bên Pháp cũng vậy, năm 1923 còn trọng Pélissier đều nổi danh trong vô cuộc vòng quanh nước Pháp nhưng năm 1924 và 1925, cái giải quán quân qui trọng ấy lại về luân tay người nước Ý đại-lợi Bottesbia chiếm được, năm nay lại thay đổi về tay anh em anh Buysse (Lucien Buysse quán quân ; người em là Jules Buysse thứ 9) nhưng Bottesbia thì bị rải ro bỏ thi. Lại như Lucien Michard là một tay thiếu niên hồ tướng trên vòng, tung hoành trong mấy năm trời đã chiếm được 9 lần giải vô địch trong các su'e thi chạy nhanh (không kể các giải nhất khác) trên vòng, đại danh đinh đinh, làng lẫy vẻ vang, thế mà năm nay cũng phải nhường cho bọn Faucheux, Schille, Moesko,s và Martinetti chiếm cả, mà mình thì phần nhiều lại bị thất bại luôn, xét ra cho kỹ tuy vu thắng liệt bại, nhược nhục vương thực (2 câu này nghĩa là : giỏi được đạt thua, yếu nhường khỏe ẩu) nhưng đã thế nào cũng là số phận tự giời cả.

Vấn-đề cuộc đường trường lấy giải quán quân năm nay, thật có cái giá-trị nghiêm cẩn, kể từ ngày 21 Mars đến giờ, trừ ra Bồng, Công là người đứng trong vòng ngơ-ngác, không kẻ nào giả, ai thích về đường thể-dục nấy cũng đều ngạc nhiên chú mục đến mà chờ đợi tiếng tin, ngờ đâu lòng hội xe đạp bên Pháp nay đã chính thức công bố tên các nhà tráng tuyển, tớ ra anh em họ Marc lại được đứng đầu, mà Bồng, Công thì đều bị truất xén danh, ai nấy đều cho làm lạ ; mới biết rằng : sự đã thế rồi, không nghị vô ích, xét ra về việc thất bại đó cũng không phải là Bồng, Công, vô hạnh phúc, mà cũng không phải là cái sức lực của Bồng, Công không đủ mạnh mẽ đâu, nên biết rằng : muốn giành nặng nề, cốt phải xương lương cứng cát, muốn ăn giải nhất, cần có sức lực tráng cường, cũng cần tráng cường mà chẳng ăn thua, thà rằng tránh phận. Ta thiết nghĩ : « Muốn tỏ sự cảnh thành » có thất bại, rồi mới có thành công, cốt giữ cho bền, không nên tự tiện, « Anh em cố luyện cho thành, năm nay chẳng được thì đành sang năm » Bồng, Công chắc sẽ có một ngày cũng như bọn Mác, Lòng trong Nam-kỳ, mà cuộc Cap-Saigon đua bị thất bại, đến cuộc Saigon-Biên-hòa-Saigon lại cũng đứng nhất nhì vậy.

Từ khi hội-đồng công bố việc truất Bồng, Công đến nay, các nhà dự đua, phần nhiều ai cũng nản chí cả, cho nên cái ảnh-hưởng về đường thể dục xe đạp rất nhiều, mà thành một sự kết quả không hay ta thật đáng lo cho cái tiền đồ thể dục xe đạp tại Bắc-kỳ và có mấy lời trung cáo những nhà đã bị thất bại rằng :

« Cái vấn-đề cuộc quán quân nay đã giải quyết xong rồi, mà cái địa vị nhất nhì ấy, thì nay cũng đã về tay người khác rồi, dù thế nào ta cũng không cần phải dùng đến cái chữ nghĩa tử tự hành, mà quyết chí không dự đua đến không nên nản chí ; mà cũng không nên vì một lần thất bại mà ẩn danh nấp tiếng, trước nào sau thế, cốt luyện cho cường, cần hơi gắng sức, dưỡng lực đợi thời cũng sẽ có một ngày kia, cũng nhau mãn tiệp tranh tiên, đoạt hồi địa vị, ta thật mong lắm thay ! »

Sau đây ký-giả xin có mấy lời để bàn góp thêm, thiết tưởng cuộc đua hơn là sự cần vui, thì hội cũng không nên bí-mật các điều lệ đua chạy dọc đường cần nội tường nên lược dịch giản chương, để bạn hành cho những nhà thể-dục xe đạp, thì đến khi đua chạy mới có thể giảm bớt được những sự rải ro và tránh khỏi được ý ngoại nguy hiểm khác, nghĩa là : các nhà dự đua đã tuân theo điều lệ của hội mà chạy, thì lỉ khi có sự lỗi-Bồng thứ 5 và Công thứ 6 đã bị truất danh, và năm nay Bồng nhất Công nhì lại đều bị thất bại vậy.

P. Tchûn-Long (Việt-trì)

Luận thế-lực tiểu-thuyết

(Trích dịch Âm-băng thất văn tập)

Hiện nay ở xã-hội ta, chữ quốc-ngữ đã gần phổ-thông, người mình đương khuynh hướng về quốc văn, mà tiểu-thuyết lại là một thứ sách nhiều người ham đọc, bài luận này của Lương khải Siêu tiê-sinh bàn cái thế lực tiểu-thuyết rất là thiết đáng, tưởng nên lược dịch để công-đồng lãm.

Muốn làm mới dân một nước, thì trước hết phải làm mới tiểu-thuyết của một nước ; cho nên muốn làm mới đạo-đức, thì phải làm mới tiểu-thuyết, muốn làm mới tôn-giáo, thì phải làm mới tiểu-thuyết, muốn làm mới chính trị, thì phải làm mới tiểu-thuyết, muốn làm mới phong-tục, thì phải làm mới tiểu-thuyết, muốn làm mới học-thuật, thì phải làm mới tiểu-thuyết, cả đến muốn cho lòng người đổi mới, cách người đổi mới, cũng cốt nhờ về tiểu-t uyết. Làm sao thế ?

Ta hãy xin hỏi một cớ : làm sao tính chung của loài người, ham đọc sách khác không bằng ham đọc tiểu-thuyết ? thật ai cũng đáp rằng, một là vì dễ nghĩa ai cũng hiểu được, hai là nhiều chuyện hay đọc rất thú. Phải, thế đã đành rồi, nhưng cũng chưa thật thế đâu. Văn-chương dễ hiểu, không phải chỉ một tiểu-thuyết, thư tín của đàn bà trẻ con, gẫy mà theo lối v ệ quan, cũng có cái gì thâm-thúy khó hiểu đâu, mà cớ-sao ham đọc đâu. Không những là thế, mà ông kể tài cao học rộng, thông hiểu cách Tam-phẩn Ngũ-điển, Bát-sắc, Cửu-lý, chú-thích nỗi loài sâu loài cá loài cây cỏ, thì cái văn uyển thâm, cũng với văn bình thản, cũng không khác gì nhau, thế mà sao cũng ham đọc tiểu-t uyết, xem thế thì cái câu đáp thứ nhất trên kia chưa hết lẽ thật. Mục-đích làm tiểu thuyết, thì phần nhiều cốt kể những truyện hay để làm vui cho người đọc, nhưng những hạng tiểu-thuyết ấy thì người đời lại không ưa lắm. Những sách mà người đời hoan-nghênh nhất, tất là chép những truyện đáng sợ đáng lệ đáng thương đáng cảm, khiến cho người đọc s nh ra bao nhiêu ám-mộng, chảy bao nhiêu nước mắt. Nếu chỉ vì làm vui mà đọc tiểu-thuyết, thì làm sao lại chỉ chọn những sách ấy mà đọc, để làm khổ cái thân mình, thế thì cái câu đáp thứ hai ở trên kia cũng lại chưa hết lẽ. Ta đã nghĩ và đã xét kỹ mới biết rằng vì hai cái cớ này. Tính chung của người ta, đối với cái cảnh giới hiện tại của mình thường vẫn không lấy làm khỏa chí, mà cái cảnh-giới hiện tại của mọi người, thì lại rất là chật hẹp mà cớ hạn thôi, cho nên thường ở ngoài cái cảnh giới thân mình vẫn tự tiếp, lại muốn có cái cảnh giới khác để cho mình gián tiếp, thế là cái thân ở ngoài thân, cái thế giới ở ngoài thế-giới. Cái tưởng ấy, không những là người mình có mà thôi, người tư chất tầm thường cũng đều như thế cả, tiểu-thuyết là dắt người ta đi xem cảnh giới khác, mà thay đổi cái không khí của mình thường thở hát đi. Đó là là một cớ. Thường tình người ta, về những điều tưởng tượng để ở trong huyng, càng là cái cảnh giới mình duyệt lịch ở bên ngoài, thường thường mình cứ làm mà không biết, quen đi mà không xét, không kể là việc thường, việc vui, việc oán, việc dận, việc yêu, việc sự, việc lo, việc tí en, thường nhiều cái chỉ biết rằng thế, mà không biết vì làm sao mà ra thế, muốn tự mình tả cái cảnh tình trạng, mà lòng không hiểu được, bút không viết được, thế mà bỗng có người, từ đầu đến cuối nói toạc tất cả ra, thì thế tất phải vỗ bàn mà kêu to lên rằng, phải thật, phải thật ! thế đó thế đó ! tức như câu người xưa từng nói : « Nghe lời nói của ông, khiến lòng tôi ngậm ngải cảm sâu ». Cảm được người ta đến như thế, thì còn gì hơn nữa. Đó lại là một cớ. Hai cái lý là bí-quyết của văn chương, việc giới của bút mực, nếu làm được như thế, thì không cứ là văn gì, đều đã chuyển đi được người ta mà trong các lối văn có đã được cái nghề tuyệt diệu ấy, thì không gì bằng tiểu-thuyết, cho nên người ta thường nói tiểu-thuyết là một lối rất cao rất hay ở trong văn chương. Theo lời nói trước, thì tiểu-thuyết về đường lý tưởng đáng chuộng làm ; theo lời nói sau, thì tiểu-thuyết về đường thực tả đáng chuộng làm ; tiểu-thuyết vẫn [illegible] hai cái phạm-vi ấy.

Và lại tiểu-thuyết lại có cái sức rất mạnh chuyển di được người ta :

Một là hun đúc : hun đúc là thế nào ? như là vào trong đám mây khói, rồi nó lấp vào mình, như là gần chỗ để sơn đỏ mực, rồi nó dây vào mình, kinh Vu già (Kinh phật) bảo rằng, người ta chuyển sự biết làm tri khôn, đều nhờ cái sức ấy cả. Người ta khi đọc tiểu thuyết, gặp một việc gì hay, mắt hoa lên, gân ác động lên, thần kinh chuyển chú vào đó ; ngày nay trong tư tưởng đổi đi một vài điều, ngày mai lại đổi đi một vài điều, lâu mãi rồi cái cảnh giới trong bộ tiểu tiểu thuyết ấy, in hẳn vào trong óc mình, thành ra một thứ hạt giống đặc biệt. Trong óc đã có cái hạt giống ấy rồi, ngày khác lại đọc bộ tiểu thuyết [illegible] lại thêm nhiều mãi ra, lại đem ra để hun đúc người khác, mà cái hạt giống ấy mới lan khắp cả thế giới. Thế giới có tình mà được tiến hóa mau thế giới vô tình mà phải đình đốn lại, trọ nhân kết quả. đều bởi đó mà ra, mà tiểu thuyết thế lực gớm ghê hun đúc được người đời, khiến cho thành ra cái thế giới có tình vậy.

Hai là thấm thía : Hun là nói về quảng không, cho nên cái sức hun lớn hay nhỏ, là nhờ cái giới hạn rộng hay hẹp ; thấm là nói về thì giờ, cho nên cái sức thấm lớn hay nhỏ, là nhờ cái giới hạn dài hay ngắn. Thấm nghĩa là thấm thía lâu rồi hóa đi. Người ta đọc một bộ tiểu thuyết nào, thường thường đọc hết rồi, đã mấy ngày hay mấy tuần, mà trong hạng vẫn không quên đi được. Người đọc sách Hồng lâu xong rồi, tất còn có bụng mến và bụng thương, người đọc sách Thủy-hử xong rồi, tất còn có bụng sướng và bụng giận, làm sao thế ? tại cái sức thấm khiến ra thế vậy. Cũng là bộ sách sự, nhưng bộ nào càng nhiều truyện càng dài, thì thấm vào người lại càng lâm. Vì như rượu uống luôn mười ngày, thì say đến trăm ngày, cũng vì có ấy đó.

(Còn nữa) X. dịch thuật

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1 $ 00.

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

nế nào là bệnh trĩ ?

Bệnh chĩ là mọc mụn trong lại chảng má sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chảng.

Vậy xin Liệt-qui lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM

Trĩ KHOA Y-SINH

26, Phố hàng Đường, Hanoi

3053

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa. xưng da dầy. đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, hay tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

6 các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1 $ 40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không lâu bằng

XE-ĐẠP TERROT :

Thượng hảo hạng	62 $ 00
Hạng đi đường xa B	52 . 00
Hạng đi đường xa A	50 . 00

XE-ĐẠP ALCYON :

Thượng hảo hạng	60 . 00
Hạng đi chơi	52 . 00
Hạng đi đường xa	48 . 00

XE-ĐẠP « DRAGON D'OR ». 40 . 00

3036

茂 MAO-SENG 盛

47, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY MỚI số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mang đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời hiệu cổ.

3013 MẠO-THỊNH kính cáo.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU

BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm. hay vì kém huyết sinh ra rào phổi, làm cho hay ho nặt.

ẤY LÀ :

THUỐC NƯỚC

BỔ HUYẾT

MÁU BÒ 1 $ 40

3001

Hoa Đào Trước gió

(NAM-TRUNG TỈNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0 $ 65

Cước phí 0 $ 20. Mua buôn trừ 15 phần.

Thư và Mandat xin gởi cho :

M. BÙI-XUÂN-HỌC

Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

5.556

LẠI MỚI CÓ

Kính trình quí khách,

Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernician » để đánh giầy ta, giầy tây bằng da láng (verni), thứ thuốc này bôi vào láng càng để nguyên lâu da càng bóng và mềm, láng không hay rớp.

NGUYỄN-TIẾN HÂN

Builder - Chapelier

7, Rue des Cantons, Hanoi

3013 — Mới gửi cho bản-hiệu mình theo mandat-poste số 82 ngày 5-5-26

忠孝義節女

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá 0 $ 90

II. — Tái-sinh-duyên (sự tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá . . . . . 0 , 90

III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn :

Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá . . . . . 0 , 90

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0 $ 20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC,

TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN, Hanoi.

3049

MỚI RA! MỚI RA!

MŨ TRẮNG LIÈGE

hiệu « SU TỬ »

Kiểu mới

Thật đẹp

Rất bền

Thật nhẹ

CAO-SU SÓNG

để làm đế giầy (Semelle crêpe)

Có bán liège và dựa làm mũ

Bán buôn và bán lẻ

GIÁ RẤT RẺ HƠN MỌI NƠI

Chapellerie « HAI-CHINH », 74-76, Rue du Pont en Bois, Hanoi

3019

Connaissez-vous la nouvelle

Ford Française

14 HP 5 Places Pneus conforts

21.000 fr.

GARAGE AVIAT

HANOI

3023

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, còn thì đồng 1 lần 25 tháng mỗi tháng là mười quan. Nếp bắt liền đầu, tiền được ngay cái vé, riêng mình có quyền sở-hữu, hễ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ nhận khi đánh địa một tí, thật bằng như không nghĩ đến, mà đã được ấy rồi, mà được cả quyền sở-hữu một cái vé rất quý mà tính lợi-ngu.

Vé Crédit National mỗi năm tìm kỳ ấy được rất số ; 15 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
5 lô	50.000 quan

Tiền rút số tăm kỳ trong một năm cộng là 26 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự xin cước rõ về ấy, nên gởi 30 quan cho ông chủ chiếm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 23 Mars 1905, nó chỉ mua ở được có đến năm thôi.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$80

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Bản-viện đang sửa soạn cảnh « *Cang giáng* » để diễn tối 14 và 15 tháng 8 tà sẽ diễn hai tích hát cùng có cảnh « *Cang giáng* ».

Tối thứ sáu 17 Septembre

QUI BÁT DỊCH THỂ

Phần nhiều người đời thường hay « Phủ dịch giao, qui dịch thể » nhưng trong tích này lại có một người chẳng tham phú qui chỉ một niềm giữ cho trọn đạo phu thê, tưởng cũng đang đem diễn trên sân-khấu để làm gương cho đời.

Tối thứ bảy 18 Septembre

KIM-VÂN-KIỀU

(Hồi thứ I)

Hát chèo cải-lương

Lần trước diễn luôn hai tối, các quý-khách chiều cố đến xem rất đông. Nay có nhiều quý-khách lại tỏ ý muốn xem diễn lại vào tối thứ bẩy này. Vậy bản-viện xin lĩnh ý đem diễn lại.

Đúng 8 giờ mới quý-khách đến xem cảnh « *Hoạt-lương* » rất đẹp.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urotropine

Giá 1$80 một hộp

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHU,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quả bọ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoï, Haïphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haïphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

NAM-ĐỊNH

Hội chợ lần thứ tư. — *Từ 4 novembre đến 12 Novembre. (từ 29 tháng 9 đến mồng 8 tháng 10 Annam).*

ĐIỀU LỆ

Điều thứ nhất. — Hội chợ Nam-định có hai mục đích:

1° — Bày các mẫu hàng hóa để làm ra để cho bạch cho mọi người biết ai để làm ra và làm ở đâu.

2° — Nhất là để ban thưởng để lấy-xảo cho các thứ hàng tạp hóa.

Điều thứ 2. — *Các sản vật được đem vào Hội-chợ.* — Chỉ những thứ hàng này là được đem đến bày hay bán: đồ gỗ, đồ mành lý, để dang ở trong nhà, tranh vẽ, đồ vàng, bạc, đồ sắt tây, đồ thêu, đồ đồng, các thứ hộp, ghế, nón, giầy, xanh, chiếu, đồ khám, canh nông, khí cụ, đồ chơi, đèn, hòm, va li, cuiu đan, chiếu bện, các đồ dùng về, đồ kim khí, đồ chạm trợ lụa, tượng, bao bì cói, đồ dệt, nệt chè, đồi mồi, quạt, các thứ ẩm thực.

Điều thứ 3. — *Chỗ Hội chợ.* — Hội-chợ mở ở 2 lớp nhà mới Chợ Tây từ sang ngày mùng 4 đến 7 giờ tối ngày 12 Novembre 1925.

Điều thứ 4. — *Xin dự Hội chợ.* — Những người muốn bày hoặc muốn bán hàng ở Hội-chợ thời phải làm giấy xin cho rõ định đem bày bán những hàng gì. Giấy xin trước ngày 10 Octobre thì mới được.

Những giấy xin phải gửi cho ông Thịnh nhà số 7 phố Đề-thi Nam-định. Cho dự hay không tùy Hội-đồng định, người xin dự không được khiếu nại gì, Hội-đồng không phải cho biết vì sở gì mà định thế.

Lúc gửi giấy xin dự Hội-chợ phải gửi luôn ngay một đồng bạc (1$00) về tiền vào sổ.

Điều thứ 5. — Trong khi có Hội-chợ, những hàng hóa gì đem đến Hội chợ thời được xá thuế.

Điều thứ 6 — 9 giờ sáng 4 Novembre khánh thành Hội-chợ xong rồi mới được bán hàng.

Điều thứ 7. — *Kiện cáo.* — Khi những người dự cuộc Hội chợ có tranh biện lôi thôi với Hội-đồng tổ-chức Hội-chợ thì việc kiện tụng ấy sẽ giao tòa Án-Tây ở Nam-định, chứ có tòa ấy dự tâm mà thôi.

Điều thứ 8. — *Việc Cảnh phòng.* — Các đồ bày bán ở trong nhà hội-chợ thì do những người có của phải chịu trách nhiệm.

Điều thứ 9. — Trong những ngày có Hội-chợ thời có thắp đèn điện không mất tiền.

Điều thứ 10. — *Giờ mở cửa nhà Hội Chợ.* — Trong khi Hội-chợ thì mở cửa từ 7 giờ sáng cho đến 8 giờ tối quá giờ ấy cấm hẳn không ai được ra vào, chỉ trừ những người có hàng bày bán ở Hội-chợ có một cái phiếu chỉ riêng được đi lại trong Hội-chợ thôi.

Trong khi Hội-chợ ngày đêm đã có lính cảnh sát và lính khố xanh canh tuần.

Điều thứ 11. — *Phát thưởng.* — Có một tiền Hội-đồng khảo sát các đồ đấu xảo, hạng nào xét thật tinh xảo thì tưởng cho bằng Danh-dự, Chương-mỹ, giấy tưởng lục. Hội-đồng ấy đã định thì không ai được kháng cáo nữa.

Điều thứ 12. — Những người dự cuộc Hội-chợ phải tam đoan theo các thể lệ trong điều lệ này.

Hội-Trưởng hội-Đồng hội Chợ
Ký tên: Kerdavid

Những hàng bán đem đến để bày ở Hội-chợ mà đi tàu thủy của sở Bạch-thái-Bưởi thời được trừ cước tiền, ngà sông nào cũng thế.

BẮC-NINH

Thuyền chuyển. — M. giáo Mịch dạy trường Pano-Việt Hán-ninh có nghỉ đồ đi trường Ngô-khê, Hà-nam, đã đi chuyến xe lửa 5 giờ 49 chiều hôm thứ tư.

SƠN-TÂY

Chiếu theo nghị định nào? — Mở một rạp hát tức cũng như mở một nơi hàng. Người chủ nơi hàng ấy phải đóng tiền môn bài mới lấy lên cho nhà nước. Vậy mà nghe đâu tại rạp hát tuồng tỉnh ta lại bị một nỗi riêng là mỗi một tối phải nộp cho hội-đồng xã Sơn-tây một món tiền to nhỏ tùy theo số tiền thu được. Mỗi đồng là năm xu. Tôi nào hát, cũng có một người thừa lệnh chánh-hội xuống kiểm soát vé.

Việc này nếu quả như lời người nói thì chẳng hay hội-đồng chiếu theo nghị định nào nhỉ?

Phụng-sơn

BẮC-GIANG

Tại sao không đi học? — Một trường ở trong bọt kia, trước đây học trò đông mà bây giờ thì vắng quá. Lão đầu cứ tưởng là vào nhà không chịu cho con đi học, sau hỏi ra mới biết rằng nguyên thầy giáo ở trường ấy, sắp sửa làm lễ kết hôn với tiểu thư con một quan nho nhỏ kia làm lễ thứ ba. Được tin thầy vườn xuân lại thêm hoa, cũng vì lòng muốn sang thì bắt-cứ lấy kiểu, muốn cho tiện thì yên lấy thầy, nên một lễ đồng sinh bàn nhau góp mỗi cậu « tam mao » để sắm sanh lễ vật mừng thầy. Tưởng rằng lễ bạc lòng thành thầy sẽ vui lòng mà chúng giám, ngờ đâu thầy lại không nhận và lại tỏ lời bảo mỗi cậu là phải nói sự thật nguyên-ão. Vì vậy cậu nào nhà lo được thì đi học, cậu nào không có, đành phải ở nhà, vì đi thì sợ thầy và xấu hổ với đồng môn là đã thiếu một cái lễ thờ thầy rất lớn vậy.

Lý-thái-lai cảo

Tin sau cùng

Nhật bản

Đông-kinh ngày 15 septembre. — M. Tilly đại-sứ nước Anh ở Đông-kinh đã thương thuyết với quan thượng-thư ngoại-giao Nhật-bản là M. Shidehara về tình hình của Trung-hoa.

M. Shidehara có nói rằng về vấn-đề Trung-hoa thì Nhật-bản đối với nước Anh vẫn giữ tình thân ái, nhưng không muốn can-thiệp đến việc bất bình của Hoa-Anh. Ông mong rằng việc sẩy ra tại Hán-tân thì đôi bên Hoa-Anh sẽ xử trí được thỏa thuận không lôi thôi gì nữa.

Tân nội-các định không thay đổi gì về cái chính sách tài-chính. M. Kataoka là thượng-thư mới bộ Tài-chính có nói rằng ông chưa muốn hãi lệ cấm xuất cảng vàng. Các nhà trong thương giới đoán rằng ông sẽ xin có lệnh phá tăng thuế bảo-hộ mậu dịch lên.

Trung-hoa

Bắc kinh ngày 14 septembre. — Các đảng chính trị nhất là đảng Anh-phái bắt cứ hành động để đề-đốc Trương-tác-Lâm nhận chức Thống-Hoàn.

Hong kong ngày 16 septembre. — Vì sở gạo ít đi cho nên giá muốn lên. Chánh-phủ Quảng-châu có quyết định cho hành-khách và hàng hóa cứ tự do giữ việc tuần cảnh trên Châu-giang không để cho bọn đinh-công can thiệp vào, cho nên các pháo thuyền Anh đã rút về, các tàu Anh ở Châu-giang bây giờ có cái hàng hóa ở Hongkong về Quảng-châu.

Thổ-nhĩ-kỳ

Việc tàu Lotus

Tòa án Constantinople xử về việc tàu « *Lotus* » đã kết án tại viên trưởng tàu mỗi người một năm tù. Còn tội trung-úy Desmons thì rất xuống 80 ngày và quan võ Thổ-nhĩ-kỳ thì 4 tháng. M. Demons sẽ xin kháng án.

* * *

Các báo quán tại Pháp đồng thanh phản đối về việc kết án quan võ tàu « *Lotus* » cho là một việc trái pháp luật và bất công, sau nữa là tỏ ra cái ý của Thổ muốn làm giảm mất cái thế lực của Pháp tại Đông phương. Các báo đều chắc rằng tòa án La Haye nay mai sẽ khiến trách Thổ nhĩ kì về việc ấy.

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt.

Quan Bác-Sỹ CASAUX, kiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh-sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX

Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
Dược sư bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học đường Paris, kỳ-nghiệp Rue Paul-Bert Hanoi

Gương soi hiệu Saint-Gobain, gương làm « Pare-brise d'Auto », khung gương làm bằng gỗ trạm kiểu mới, khung thiếp vàng nhiều kiểu đẹp và rẻ.

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA,
7, rue du Chanvre, Hanoi.
Téléphone n° 250. 3065

TAM-TINH-Y-QUÁN

Phố hàng Ghế-gỗ, số 16, Nam-định

Thuốc lên và giang mai, bẩn-hiện chữa khỏi và dứt nọc, không tốn tiền, lại sinh đẻ như thường, mỗi chai 1 p. 00, thuốc thứ 2 p. 50, giang tỉ dùng thuốc bổ 1 p.00 bệnh giang hay bệnh trĩ mọc thâm thít ra thời chữa cắt theo lối hóa-học mỗi hộp 1 p.00, nọc lên hay giang mà lây sang người dân bà, sinh ra bệnh không đẻ, hoặc sinh ra bệnh đẻ mất đi, thời dùng thuốc bổ huyết tiên nọc, mỗi hộp 1 p.00, thứ to cao 1 p. 50 một chai.

Thuốc cai nha phiến ngài nào ăn nặng đã lâu cũng cũng khỏi, người vấn khỏe và đi làm được, không phải nghỉ, hoàn chất 2 p. 00, hoàn nhỏ 1 p.00, thuốc cao 2 p. 50, chữa đau mắt có lông quặm ai lông vì bẩn hiện chữa cắt và khâu mắt đẹp không có sẹo trong một giờ thôi khỏi, mỗi mắt 1 p.00 thuốc ngoài.

Bản-hiệu chữa đủ các chứng bệnh mới, lâu, ngày trong, số sống phải xem, nhận cũng được hỏi bệnh chữ lỗ, người gần có lấy phải giả, người nghèo cũng quá không có tiền xin thuốc cũng cho, chữa xem không như sau này (đảo đong mộng tinh, đi tinh, ra tinh, hoạt tinh, tinh loãng, tinh không được tương lực; dân-bà kinh thấy không đều, huyết ít, ra rối đọ, hay ra hôi, huyết loãng, kinh thấy ra tiền miền không đỏ, hay có cỏ không mười hoàn đủ, đàn ông đau bộ đau buồng đau lộn, kinh phong thấp, phong thấp, cả chương, tê bại, trẻ con kinh giản thể hư yếu, khắc nguyệt, ít huyết, tiên huyết, ho lao, ho sen, đàm nguyên thể, thể tê tăng huyết, ngày cơ huyết tích, nên hòn, tiên sản, đau đầu hoặc thiên đầu thống, khi hư, giá mỗi hộp 1 p.00, hay một chai nhỏ tá 5 p. 00, 6 hộp thuốc đau mắt đánh mảng sang tối nhất: 1 p.00, cent con 5 p.00, các thứ thuốc trẻ con 0 p. 50, 0 p. 20 một chai.

Các thầy ở xa viết thư về bệnh, bản hiệu gửi thuốc tới ngay sách lĩnh bảo giao ngân, chỉ nào không gửi được contre remboursement, xin cho mandat trước. Để cho M. TRẦN ĐỨC-SỞ dit TAM-TỈNH, nhà hàng Ghế gỗ, số 16, tỉnh Nam định. 3070

TÔ-HỒNG-ANH

HIỆU MAY QUAN ÁO TÂY

ĐƯỜNG FRANCIS GARNIER, SỐ 1 (TRÔNG RA HỒ HOÀN-KIẾM)

Các hàng mới ở Tây sang: Hàng demi saison: *tropical* các mùi, *gabardine* các mùi, *serge* trắng giọc xanh và *serge* trắng giọc đen, *alpaga* sám và đen.

Hàng rét: *laine fantaisie* đủ các mùi, *serge* mùi tam giang, đen và *serge marron multicolore*.

Hàng may *pardessus*: *ratine noir, marron clair, marron foncé* và *ratine multicolore*, vân vân.....

Các quí-khách muốn mua xin đến chọn ngay từ bây giờ. 3060

KHÁCH SẠN

(HÔTEL LÊ-VĂN-AN)

ANNAM — QUINHƠN

Kính trình quí khách,
Tôi mới mở nhà khách sạn rộng-rãi sạch-sẽ có đủ:
— Buồng ăn (cơm tu, cơm tây.....)
— Buồng ngủ (dường tạ, dường Hồng-kông, nhà tắm.....)
— Nhà để xe và xe ô-tô cho thuê.....
Xin các ngài chiếu cố.

Đánh giây thép thì đề: LEVANAN Quinhon

3062

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Họp đại hội-đồng thường niên và bất thường

Đúng một giờ chiều hôm chủ nhật 3 octobre 1926, x.n mời các ông các bà có cổ phần ở hội Sản-nhiên-đài đến họp đại hội-đồng thường niên và bất thường tại nhà hội ở ngõ hàng Mã-may số nhà 18 tỉnh Hanoi.

Các việc hôm ấy bàn sẽ định như sau này:

1° Nghe tờ trình của hội-đồng quản-trị (Conseil d'administration);

2° Nghe tờ trình của ông kiểm-khảo (Commissaires censeurs);

3° Duyệt y tờ trình của hội-đồng quản-trị; tờ trình của các ông kiểm-khảo; tờ khai lỗ lãi (bilan) và các khoản chi thu từ 1er mai 1925 đến 30 avril 1926

4° Duyệt y các công việc của hội-đồng quản trị làm từ ngày 1er Mai 1925 đến 30 Avril 1926.

5° Định hẳn việc tăng vốn hội, đổi điều lệ hội và công nhận các cổ-phần mới;

6° Bàu lại hội-đồng quản-trị năm 1926 — 1927 và định hương đại-lý;

7° Bàu lại các ông kiểm-khảo về năm 1926 — 1927 và định tiền phụ-cấp;

8° Các việc vặt.

Tối thứ sáu 17 Septembre 1926

TỪ-VẤN TÀU QUỐC
TAM BẠN LỤC HOÀNG HẬU

Tối thứ bảy 18 Septembre 1926

HẠ VŨ RA GIANG NAM

Kính mời quý khách chiếu-cố lại nghe hát trước mua vui, sau biết tài của nhà nghề ngoài Bắc ta đã chịu luyện tập tấn tới hơn xưa.

3066

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ
L. BLANC
81, phố Paul-Bert, Hanoi

3068

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3065

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Xin xem kỹ về nhãn cho kĩ kẻo nhầm lẫn!!!

Thuốc hình tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc vì những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tư-khôn thì không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

3071

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DERAUT mà XÒ thời chẳng cần chỉ phải CỮ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc bước này dễ uống lắm và đi mau xỏ tại xỏ rồi đem thêm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DERAUT, 102, Phương. La Bourdonnais, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc tây có bán.

Thuốc chữa bệnh sốt rét rừng rất thần hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh.

Ở các hàng báo-chí Đông-pháp có bán cả. 3050

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỆNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có để lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người (Y theo lời phúc trình của lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 26, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc nổi danh

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

A COMPOSITION FRANÇAISE AUX examens franco-annamites của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa xin viết thư để cho ông Bùi-xuân-Thăng 61 — 63 Rue du Coton — Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những 40 trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascel

0$80 một ống sáu cachets

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tan đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là: Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bảo-chế

CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

BÊN PHÁP MỚI SANG

Bản hiệu lại mới có hàng bên Pháp sang nhiều các thứ đồ, đã các mới, thật đẹp và bền. Bản-hiệu lại mới mở thêm một Chi-điếm nữa ở số nhà 27, phố cửa-đông, Nam-định (ne 27 rue carreau) cũng bán đủ các thứ hàng da như: yên, cương, đồ xe, giầy lây, giầy ta, hòm, valises, cặp sách, porte-feuilles, thắt lưng, cùng các thứ hàng khác bằng giá.

Xin mời các quý khách chiếu cố đến cho bản-hiệu rất lấy làm cảm tạ.

GIANG-THỊNH

Chính điếm số 1, phố hàng-trống (Rue Jules Ferry Hanoi)
Chi điếm số 27, phố cửa đông (Rue Carreau Nam-định)

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ECO KOLA COCA. — Rượu bổ để cho những người ốm vừa dần bỏ ở cữ . . . . . Một litre: 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — Thuốc nước. Một chai: 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — Thuốc hạt. Một chai: 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

GLICOP-O'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai: 1,25

GOUTTES TOTAL, Circulation du Sang. — Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai: 0,60

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay. Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu.

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sốt
Dễ lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có 3 ống nhỏ rọt. . . . . 0$20

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

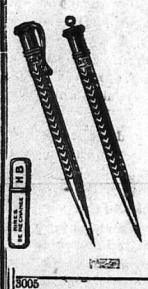
3042

GRANDS MAGASINS REUNIS

HANOI

Gian hàng bày các thứ giấy bút

VENTE RÉCLAME !

Le Célèbre CICO Marque Française

PORTE-MINE RÉSERVOIR

Le dernier cri, élégant, pratique, économique. En plaqué argent, riche guillochage, choix de modèles avec agrafe pour poche ou avec anneau pour chaîne. Plus de crayon cassé ni de mine gaspillée. Le réservoir contient assez de mines pour plusieurs mois et les mines de rechange se vendent un prix raisonnable. Valeur exceptionnelle. Quantité limitée.

Prix : 1$25

3005

Trước khi ăn cơm

UỐNG RƯỢU

COGNAC CUSENIER

COURONNE

với nước SODA « PRIOR »

ăn rất ngon cơm.

Sau khi ăn cơm rồi, uống một cốc nhỏ rất tiêu-thực.

Trong nhà mà có một chai Cognac Cusenier Couronne đề-phòng được bệnh đau-bụng và những lúc cần-cấp ban đêm.

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Độc-quyền đại-biểu: DIETHELM & Cie

46, Avenue Clémenceau, Haiphong

電筒用耐 飛利浦電泡 光best 防風 里電南洋行

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ ĐƯỢC, BỆNH ĐAU GÂN, BỆNH BUỒN BỰC

Khi nào người ta đau não, đau gân, thì thấy không ngủ được, đau gân, đau cốt, nghĩ không ra việc, đau lưng, đau ngực, ngã thì chập chờn, thấy trong mình khó ở mà hình như điên đại, công việc không muốn làm, nếu không chịu chữa ngay thì chết cũng nên.

Trong những xứ nóng, mà muốn cho ngủ ngon giấc, khi thức dậy không thấy nặng đầu, thì chỉ nên dùng thuốc Neurinase. Thuốc này ai dùng cũng được, đủ trẻ con, ông già, con gái, đàn bà đến tuổi hay sinh bệnh và các thứ bệnh thương gia.

Ở các hàng báo-chí lớn đều có bán cả.

3055

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì trừ khắc tuyệt nọc RỐM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sẩy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý về công, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50

Bán tại hiệu Bảo-chế

CHASSAGNE

59 nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-du sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi: 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs 72.000.000
TƯ BẢN NỘP RỒI: » 68.400.000
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294: » 81.089.020

Chánh quán tại: Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ nhân ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi liền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

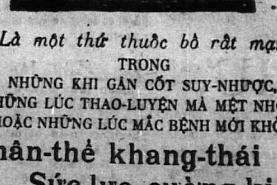
Hiệu viết tắt để gửi điện-tín: INDOCHINE. 3048

THUỐC

MUSCULOSINE BYLA

VITAMINÉE

LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU ĐẶC LẠI

Là một thứ thuốc bổ rất mạnh

TRONG

NHỮNG KHI GẦN CỐT SUY-NHƯỢC, NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC, HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI

Thân-thể khang-thái
Sức-lực cường-kiện

ETABLISSEMENTS BYLA 20, AVENUE DE L'OBSERVATOIRE, PARIS (FRANCE)